

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2011-2012**

FACULTAT D'EMPRESA I COMUNICACIÓ

**GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ
D'EMPRESSES**

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EMPRESA I COMUNICACIÓ	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	4
CALENDARI ACADÈMIC	6
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	7
Objectius generals	7
PLA D'ESTUDIS	9
Ordenació temporal de l'ensenyament	9
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	15
Dret de l'Empresa	15
Economia de l'Empresa I	20
Informàtica	23
Introducció al Càlcul	25
Macroeconomia I	27
Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses I	29
Comptabilitat I	32
Economia de l'Empresa II	35
Macroeconomia II	38
Matemàtica Intermitja	40
Teoria i Estructura de la Comunicació d'Empresa	43
ASSIGNATURES DE SEGON CURS	45
Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses II	45
Comptabilitat II	48
Economia Espanyola i Mundial	51
Introducció a l'Anàlisi de Dades	53
Microeconomia I	55
Sistemes de Gestió de la Informació I	57
Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses III	59
Direcció Financera I	61
Economia de l'Empresa III. Recursos Humans	64
Estadística	66
Història Econòmica Mundial	68
Microeconomia II	71
Sistemes de Gestió de la Informació II	73
ASSIGNATURES DE TERCER CURS	75
Compatibilitat de Costos	75
Direcció Financera II	78
Econometria I	81
Matemàtiques de les Operacions Financeres	83
Optatives	85
Comptabilitat III	88
Direcció Comercial I	91
Dret Laboral	93
Econometria II	95
Economia Internacional i Integració Europea	97
Optatives	100
OPTATIVES	101
Auditoria	101
Comerç electrònic	104
Conflictes i relacions internacionals	111
Convergència mediàtica	113
Direcció d'operacions I	114

Direcció d'operacions II	117
Estratègia i nous models de negoci	119
Macroeconomia (entorn i empresa)	122
Mercats financers	124
Tècniques de comerç exterior	125

PRESENTACIÓ

Aquesta Guia et proporciona la informació imprescindible de cara a planificar el curs amb encert, a més de donar-te referència de tots els serveis i possibilitats que t'ofereix la Facultat.

Els titulats i titulades de la nostra facultat estan notablement satisfets tant dels resultats com de la bona inserció professional que obtenen curs rere curs. Això ens estimula encara més a millorar en tot el que sigui possible la nostra oferta educativa, els nostres serveis i la nostra organització.

A nivell acadèmic, els plans d'estudi ofereixen optativitat per tal que puguis configurar l'itinerari curricular que més encaixi amb les teves característiques i interessos. Cal, però, que coneguis els perfils dels diversos tipus d'assignatures abans de prendre decisions que afectin la teva matriculació.

Un any més, voldríem aprofitar aquesta presentació per encoratjar-te a treure el màxim profit de les possibilitats formatives i dels serveis que posem al teu abast: la possibilitat de realitzar pràctiques en empreses, l'oportunitat de fer estades d'estudis a l'estranger en el marc dels programes d'intercanvi internacional que tenim a l'efecte, de recórrer a les tutories que t'hem assignat, d'ampliar la teva formació en idiomes més enllà de les assignatures obligatòries de la carrera, de treure tot el partit dels recursos informàtics i audiovisuals al teu abast

Esperem, en definitiva, que aprofitaràs al màxim el teu pas per la Facultat d'Empresa i Comunicació de la Universitat de Vic perquè, al final, el teu període d'estudis hagi estat el més agradable i satisfactori possible.

Amb aquest objectiu treballem i restem a la teva disposició.

FACULTAT D'EMPRESA I COMUNICACIÓ

Estructura

La Facultat d'Empresa i Comunicació de la Universitat de Vic imparteix 11 titulacions:

- Diplomatura de Ciències Empresariales
- Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses
- Llicenciatura de Comunicació Audiovisual
- Llicenciatura de Publicitat i Relacions Públiques
- Llicenciatura de Periodisme
- Doble titulació d'ADE Publicitat i Relacions Públiques (en cinc anys)
- Grau en Administració i Direcció d'Empreses
- Grau en Comunicació Audiovisual
- Grau en Periodisme
- Grau en Publicitat i Relacions Públiques
- Doble Grau en ADE Publicitat i Relacions Públiques (en sis anys)

La gestió ordinària en el govern de la Facultat correspon al Deganat, que delega les qüestions d'organització docent en el o la cap d'estudis.

La Facultat s'estructura en Deganat, Prefectura d'Estudis, Coordinació d'ensenyaments, departaments, àrees funcionals i secretaria. El Deganat és el màxim òrgan de govern de la Facultat; la Prefectura d'Estudis vetlla per l'organització acadèmica dels ensenyaments; els coordinadors d'ensenyament vetllen per l'organització de cada titulació; els departaments són les agrupacions de professors d'una mateixa àrea disciplinària; les àrees funcionals, amb els coordinadors corresponents, són àmbits de desenvolupament de nous projectes, de suport a la docència i de vinculació amb l'entorn i la secretaria dona el suport administratiu.

El Deganat, la Prefectura d'Estudis, els coordinadors d'ensenyaments i la Secretaria de la Facultat són situats a la quarta planta de l'edifici F1.

Les àrees funcionals de la Facultat d'Empresa i Comunicació són:

- Relacions Internacionals
- Formació Continuada
- Pràctiques

Departaments

- Departament de Comunicació
- Departament d'Economia i Empresa
- Departament de Llengües, Ciències Socials i Jurídiques.

Departament d'Economia i Empresa

- Alejandra Aramayo García
- Núria Arimany Serrat
- Joan Bou i Geli
- Jordi Casas Vilaró
- Enric Casulleras Ambrós
- Ariadna Codina Ylla
- Jose A. Corral Marfil
- Josefina Damian Castellví

- Ramon Fabre Vernedes
- Josep L. García Domingo
- Ferran Gustau Jaen Coll
- Raymond Lagonigro Bertran
- Rafael Madariaga Sánchez
- Joan Carles Martori Cañas
- Ramon Oller Piqué
- Elisabet Paxau Tura
- Anna M. Pérez Quintana
- M. Antònia Pujol Famadas
- Anna M. Roma Vilanova
- Anna Sabata Aliberch
- Josep Terradellas Cirera
- Robert Vendrell Cirera
- Xavier Vicente Soriano
- Carme Viladecans Riera
- Jesús Vinyes Vila

Departament de Comunicació

- Eva Arderiu Pi
- Oreste Attardi Colina
- Jordi Badia Perea
- Mar Binimelis Adell
- Xavier Carmaniu Mainadé
- Eva Caro Domínguez
- Montse Casas Arcarons
- Irene Colom Valls
- Carme Colomina Salo
- Ruth Contreras Espinosa
- Xavier Docampo Sellarès
- Óscar Fernández Ferrer
- Efraín Foglia Romero
- Maria Forga Martel
- Gerard Franquesa Capdevila
- Joan Frigola Reig
- Oriol Gifra Durall
- Arnau Gifreu Castells
- Irene García Medina
- Xavier Ginesta
- Daniel Gómez Cañete
- Zahaira González Romo
- Santiago Jordán Ávila
- Diego Linares Romera
- Guillem Marca Frances
- Raúl Martínez Corcuera
- Eulàlia Massana Molera
- Santos Mateos Rusillo
- Henry Naranjo Pérez
- Héctor Navarro Guere
- Julio Panizo Alonso
- Hugo Pardo Kuklinski
- Cristina Perales García
- Rosa Pons Cerdà

- Jordi Ribot Puntí
- Francesc Roma Casanovas
- Jordi Serrat Manén
- Sergi Solà Saña
- Jordi Trassiera Rodríguez
- Clara de Uribe Gil
- Marc Vaillo Daniel
- Conrad Xalabarder Voltas

Departament de Llengües, Ciències Socials i Jurídiques

- Josep Burgaya Riera
- Gonçal Calle Rosingana
- Ignasi Coll Parra
- Jordina Coromina Subirats
- Eusebi Coromina Pou
- Montse Corrius Gimbert
- M. Carme Crivillés Grau
- Jordi De San Eugenio Vela
- Josefina Domènech Rierola
- Sandra Ezquerria Samper
- Amèlia Foraster Serra
- Miquel Genís Serra
- Josefina Guix Soldevila
- Teresa Julio Giménez
- Félix Jurado Escobar
- Manuel Llanas Pont
- Irene Llop Jordana
- Enric Martín Tubau
- Anna Masferrer Giralt
- Joan Masnou Suriñach
- Daniel Nicholls
- Anna M. Palomo Chinarro
- Dolors Palomo Chinarro
- Àngels Pinyana Garriga
- Santi Ponce Vivet
- Pere Quer Aiguadé
- Llorenç Soldevila Balart
- Lourdes Vilardell Bujons

Òrgans de govern

La gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat correspon al Consell de Direcció, constituït pels següents càrrecs:

Degà

- Antoni Soy i Casals

Adjunta al degà per a la Innovació Docentl

- Eulàlia Massana i Molera

Adjunta al Degà per a la Recerca i Transferència de Coneixement i coordinadora dels estudis d'Empresa

- Anna Sabata i Aliberch

Cap d'Estudis

- Xavier Vicente i Soriano

Coordinador de Periodisme

- Xavier Ginesta i Portet

Coordinador de PIRP

- Carles Grau i Bartrina

Coordinadora de Comunicació Adiovisual

- Anna Palomo Chinarro

Directors de Departament

- Jordi De San Eugenio Vela. Director del Departament de Comunicació
- Josep Lluís Garcia i Domingo. Director del Departament d'Empresa i Economia
- Llorenç Soldevila i Balart. Director del Departament de Llengües, Ciències Socials i Jurídiques

Coordinador acadèmic de Relacions Internacionals

- Pere Morera

Delegat de Recerca

- Ramon Oller

Responsable de l'Àrea de Pràctiques

- Dolors Vinyet

CALENDARI ACADÈMIC

Calendari acadèmic 2011-2012

Docència:

- Les 36 setmanes del curs acadèmic es distribuïran entre el 6 de setembre i el 2 de juliol
- Les 30 setmanes de docència es distribuïran entre el 6 de setembre i el 4 de juny

Docència 1rQ:

- Del 26 de setembre al 25 de gener

Docència 2nQ:

- Del 20 de febrer al 6 de juny
- Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes

Vacances de Nadal:

- Del 24 de desembre de 2011 al 6 de gener de 2012, inclosos

Vacances de Setmana Santa:

- Del 2 al 9 d'abril de 2012, inclosos

Dies festius:

- Dimecres 12 d'octubre de 2011- El Pilar
- Dissabte 29 d'octubre de 2011- No lectiu
- Dilluns 31 d'octubre de 2011- Pont
- Dimarts 1 de novembre de 2011 - Tots Sants
- Dimarts 6 de desembre de 2011 - La Constitució
- Dijous 8 de desembre de 2011 - La Puríssima
- Divendres 9 de de desembre de 2011- Pont
- Dissabte 10 e desembre de 2011- No lectiu
- Dissabte 7 de gener de 2012 - No lectiu
- Dilluns 23 d'abril de 2012- Sant Jordi
- Dimarts 1 de maig de 2012- Festa del treball
- Dilluns 28 de maig de 2012 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)
- Pont Dijous 5 de juliol de 2012 - Festa Major (festa local)
- Divendres 6 de juliol de 2012- Pont
- Vacances Dimarts 11 de setembre de 2012- Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals i autonòmiques locals i autonòmiques.

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Objectius generals

Formar professionals capaços de desenvolupar tasques de gestió, assessorament i avaluació en les organitzacions productives. Aquestes tasques es poden desenvolupar en l'àmbit global de l'organització o en qualsevol de les seves àrees funcionals: producció, recursos humans, finançament, comercialització, inversió, administració o direcció. El graduat ha de conèixer l'articulació de totes aquestes àrees funcionals amb els objectius generals de la unitat productiva, i d'aquests amb el context global de l'economia, i estar en condicions de contribuir amb la seva activitat al bon funcionament i la millora dels resultats. Concretament, ha de saber identificar i anticipar oportunitats, assignar recursos, organitzar la informació, seleccionar i motivar les persones, prendre decisions, assolir els objectius proposats i avaluar resultats. Es tracta, doncs, d'un domini que abasta tot tipus d'eines i coneixements necessaris per a la direcció i l'administració de les empreses sense oblidar els coneixements i experiències necessaris per a la creació de noves empreses.

Formar professionals amb una visió global del món empresarial i amb les eines necessàries per al seu desenvolupament, com les terceres llengües i la gestió de dades.

Facilitar la inserció laboral tant a l'empresa privada com a l'empresa pública, així com a les entitats financeres, gabinets professionals, els cossos dels diferents nivells de l'administració pública o bé l'exercici professional independent. La formació professional de cara al mercat que garanteixen aquests perfils es reforça per l'existència d'un equilibri entre les assignatures teòriques i pràctiques al llarg del Grau.

D'altra banda, els alumnes realitzaran durant l'últim curs un període de pràctiques obligatori en empreses per facilitar el seu apropament al món professional

Els objectius específics del títol de Grau en Administració i Direcció d'Empreses es poden concretar en objectius de formació i aprenentatge dels següents coneixements teòrics:

- Sobre la naturalesa de l'empresa i la seva relació amb l'entorn econòmic immediat, nacional i internacional (teoria bàsica de l'empresa, models de teoria econòmica, realitat econòmica nacional i internacional, fonaments teòrics de la presa de decisions, elements bàsics de comptabilitat, ordenament jurídic bàsic).
- Sobre mètodes i tècniques de direcció i organització d'empreses (direcció estratègica, política i estratègia comercial, direcció financera, recursos humans, sistemes d'informació).
- Sobre matèries instrumentals (matemàtiques, estadística, econometria, i anglès).

Dins dels objectius del Grau es garantirà que els estudiants hagin adquirit el caràcter d'expert, de persona pràctica, amb habilitats clares, experimentada en el seu camp, que pugui abordar problemes de gestió amb criteris professionals i amb el maneig d'instruments tècnics.

Per això, finalitzats els estudis del Grau, l'estudiant serà capaç de:

- Gestionar i administrar una organització de dimensió reduïda, entenent la seva ubicació competitiva i institucional i identificant les seves fortaleses i debilitats.
- Integrar-se en qualsevol àrea funcional d'una organització mitjana o gran i ocupar amb facilitat qualsevol tasca de gestió que se li encomani.
- Valorar, a partir dels registres rellevants d'informació, la situació i previsible evolució d'una organització.
- Emetre informes d'assessorament sobre situacions concretes d'organitzacions i mercats.
- Redactar projectes de gestió global o d'àrees funcionals de l'organització.
- Identificar les fonts d'informació econòmica rellevant i el seu contingut.
- Entendre les institucions econòmiques com a resultat i aplicació de representacions teòriques o formals sobre com funciona l'economia.
- Derivar de les dades informació rellevant impossible de reconèixer per als no professionals.
- Utilitzar habitualment la tecnologia de la informació i les comunicacions en l'exercici professional.
- Llegir i comunicar-se en més d'una llengua, especialment en anglès.
- Aplicar l'anàlisi dels problemes sota criteris professionals basats en el maneig d'instruments tècnics.
- Comunicar-se amb fluïdesa amb el seu entorn i treballar en equip.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	60
Obligatòria	132
Optativa	30
Treball de Fi de Grau	6
Pràctiques Externes	12
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Dret de l'Empresa	6,0	Formació Bàsica
Economia de l'Empresa I	6,0	Formació Bàsica
Informàtica	6,0	Formació Bàsica
Introducció al Càlcul	6,0	Formació Bàsica
Macroeconomia I	6,0	Formació Bàsica

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses I	6,0	Formació Bàsica
Comptabilitat I	6,0	Obligatòria
Economia de l'Empresa II	3,0	Obligatòria
Macroeconomia II	4,5	Obligatòria
Matemàtica Intermitja	4,5	Obligatòria
Teoria i Estructura de la Comunicació d'Empresa	6,0	Formació Bàsica

SEGON CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses II	6,0	Obligatòria
Comptabilitat II	6,0	Obligatòria
Economia Espanyola i Mundial	3,0	Obligatòria
Introducció a l'Anàlisi de Dades	6,0	Formació Bàsica
Microeconomia I	6,0	Obligatòria
Sistemes de Gestió de la Informació I	3,0	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses III	3,0	Obligatòria
Direcció Financera I	4,5	Obligatòria
Economia de l'Empresa III. Recursos Humans	3,0	Obligatòria
Estadística	6,0	Formació Bàsica
Història Econòmica Mundial	6,0	Formació Bàsica
Microeconomia II	4,5	Obligatòria
Sistemes de Gestió de la Informació II	3,0	Obligatòria

TERCER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Comptabilitat de Costos	6,0	Obligatòria
Direcció Financera II	4,5	Obligatòria
Econometria I	4,5	Obligatòria
Matemàtiques de les Operacions Financeres	6,0	Obligatòria
Optatives	6,0	Optativa

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Comptabilitat III	4,5	Obligatòria
Direcció Comercial I	6,0	Obligatòria
Dret Laboral	6,0	Obligatòria
Econometria II	4,5	Obligatòria
Economia Internacional i Integració Europea	6,0	Obligatòria
Optatives	6,0	Optativa

QUART CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Direcció Comercial II	3,0	Obligatòria
Direcció Estratègica I	4,5	Obligatòria
Dret Tributari	6,0	Obligatòria
Política Econòmica	6,0	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Direcció Estratègica II	4,5	Obligatòria
Pràctiques Externes	12,0	Pràctiques Externes
Treball Fi de Grau	6,0	Treball de Fi de Grau

OPTATIVITAT

Menció en Anàlisi Econòmica

	Crèdits
Macroeconomia (entorn i empresa)	3,0
Comerç internacional	6,0
Economia del desenvolupament	6,0
Economia del treball	3,0
Economia dels recursos naturals	3,0
Economia industrial	6,0
Economia regional i urbana	6,0

Menció en Comptabilitat, Finances i Entorn Jurídic

	Crèdits
Auditoria	6,0
Anàlisi d'estats comptables	3,0
Comptabilitat directiva	3,0
Comptabilitat informàtica	3,0
Comptabilitat pública	3,0
Consolidació d'estats comptables	3,0
Normes comptables internacionals	3,0
Dret de la Unió Europea	3,0
Sistema tributari espanyol	3,0
Anàlisi d'inversions	3,0
Curs de borsa	3,0
Gestió de cartera	3,0
Gestió de derivats	3,0
Mercats financers	3,0
Comerç electrònic	3,0
Seguretat social: règim general	3,0

Menció en Gestió Empresarial

	Crèdits
Estratègia i nous models de negoci	3,0
Direcció d'operacions I	3,0
Creació d'Empreses	6,0
Investigació operativa I	6,0
Investigació operativa II	6,0
Investigació de mercats	6,0
Tècniques quantitatives de màrqueting	6,0
Direcció d'operacions II	3,0
Tècniques de comerç exterior	3,0
Gestió d'empreses turístiques	3,0
Gestió de l'oci	6,0
Gestió de la informació	3,0
Gestió de la innovació	3,0
Gestió del conflicte	3,0
Marketing estratègic	3,0
Marketing turístic	3,0
Simulació Empresarial	3,0

Menció en Negocis i Comunicació

	Crèdits
Conflictes i relacions internacionals	6,0
Convergència mediàtica	3,0
Anglès per als negocis	3,0
Cultura internacional dels negocis	6,0
Estratègies de comunicació global	6,0
Lideratge i habilitats directives	6,0
Marca	6,0
Marketing Internacional	6,0
Xarxes socials	3,0

Optatives sense itinerari

	Crèdits
Taller de comunicació interactiva	3,0
Comunicació digital interactiva	3,0
Creativitat publicitària I	3,0
Creativitat Publicitària II	3,0
Organització d'esdeveniments	6,0
Relació amb els mitjans de comunicació	3,0
Taller de comunicació gràfica I	6,0
Teories de la comunicació	3,0
Alemanys d'empresa i comunicació	6,0
Francès d'empresa i comunicació	6,0
Sociologia de l'empresa	6,0

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Dret de l'Empresa

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Es tracta d'una assignatura de dret privat, comprensiva d'una necessària part introductòria dedicada al dret civil i una part més extensa dedicada al dret mercantil.

L'objectiu principal és que l'estudiant conegui i aprofundeixi en les institucions bàsiques del dret civil (fonts del dret, aplicació i eficàcia de la llei, dret de la persona, obligacions i contractes, aspectes relatius al patrimoni etc.) com a antecedent necessari per tractar i comprendre posteriorment l'especialitat del dret mercantil que propiament constitueix una de les matèries cabdals per al bon desenvolupament de l'activitat empresarial.

En aquesta especialitat es tracta que l'estudiant sàpiga connectar els aspectes jurídics del dret mercantil amb les qüestions més tècniques que fan referència a l'empresa. La finalitat bàsica es que l'estudiant complementi els seus coneixements empresarials amb els aspectes jurídics mercantils necessaris que regulen l'activitat empresarial. També es pretén que l'estudiant sigui capaç d'assumir el lèxic i la terminologia pròpia de l'àmbit juridicoempresarial i l'utilitzi adequadament en la seva activitat professional.

En definitiva es tracta que l'estudiant en acabar el Grau en Administració i Direcció d'Empreses i integrar-se en el món laboral en general o empresarial en particular, pugui aplicar amb tota naturalitat els coneixements adquirits en la matèria en benefici de la seva praxi professional al servei de l'empresa.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en les llengües pròpies de la comunitat.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Habilitat per treballar en un context internacional.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer el dret que afecta l'empresa en general, a les societats mercantils en particular i a la contractació mercantil i la seva legislació específica.

CONTINGUTS:

El sistema polític i constitucional espanyol

1. Introducció al dret
  1. Introducció al dret: aspectes generals
  2. Les fonts del dret
  3. El Dret Civil
  4. El Dret Comunitari Europeu
  5. L'aplicació del dret
  6. Els efectes del dret
  7. El temps i els seus efectes jurídics
  8. La persona física i la persona jurídica
  9. El negoci jurídic i els contractes
  10. La representació
  11. La propietat i els altres drets reals
  12. El dret de família
  13. El dret de successions
  14. El Dret Mercantil
2. Part A: L'empresa, l'empresari i el dret de societats
  1. Les nocions bàsiques del dret d'empresa
  2. L'empresa familiar
  3. El dret de societats
  4. La Societat Anònima
  5. Les Societats Anònimes Cotitzades
  6. La Societat Anònima Europea domiciliada a Espanya
  7. La Societat de Responsabilitat Limitada
  8. La Societat Unipersonal Anònima i de Responsabilitat Limitada
  9. La Societat Limitada Nova Empresa
  10. La constitució de la Societat de Responsabilitat Limitada mitjançant el sistema de tramitació telemàtica
  11. Les modificacions estructurals de les societats mercantils
  12. Les Societats Professionals
  13. Les Societats Laborals
  14. Les Societats Cooperatives
  15. Les Societats de Garantia Recíproca
  16. Les Agrupacions d'Interès Econòmic
  17. Els grups de societats
  18. Els delictes societaris
3. Part B.
  1. El règim de la publicitat legal
  2. La publicitat legal
  3. La publicitat dels drets reals immobiliaris: el registre de la propietat
  4. La seguretat del tràfic empresarial i la publicitat mercantil: el registre mercantil
  5. Els altres registres públics
  6. Promulgació i publicació de les normes jurídiques
4. Part C. La protecció de l'activitat i l'organització empresarial
  1. La protecció de les creacions industrials, de l'innovació tecnològica i de la propietat intel·lectual
  2. El dret de la competència
5. Part D. La contractació mercantil
  1. Els contractes mercantils
  2. El contracte de compravenda mercantil i els contractes afins a la compravenda
  3. Els contractes de distribució i col·laboració
  4. Altres contractes de col·laboració i distribució
  5. Els contractes de finançament, fiançament i garantia
  6. El contracte de dipòsit
  7. Els contractes bancaris
  8. Altres contractes mercantils

6. Part E. Els títols valors

1. Els títols valors: la lletra de canvi, el xec i el pagaré

AVALUACIÓ:

Consideracions metodològiques prèvies als criteris d'avaluació

- Malgrat que l'assignatura, per concepte, és de caràcter teòric, es farà assumible de forma que sigui de fàcil comprensió per als estudiants amb l'aplicació de les noves tecnologies. En aquest sentit s'utilitzarà de forma majoritària el Campus virtual on el professor dipositarà els instruments, documents i referències necessàries per al seguiment del curs i que s'utilitzaran per donar suport a la classe magistral, en la qual, a més a més, es procurarà que els estudiants participin de forma activa. Però el Campus virtual també s'utilitzarà per crear un ambient d'interactivitat i complicitat adequat que faciliti l'aplicació pràctica de l'assignatura i sobretot la participació dels estudiants en el contingut. Per això es fomentarà que els estudiants (via correu electrònic o en fòrums específics) puguin fer les seves aportacions personals a la temàtica estudiada i resoldre fàcilment amb el professor els dubtes que s'hagin plantejat. Independentment d'això, es faran les presentacions temàtiques amb suport de Power Point i altres eines i suports informàtics en aquells aspectes de l'assignatura en què aquests sistemes puguin facilitar millor la comprensió. D'acord amb el sistema d'avaluació que es proposa tot seguit, els estudiants hauran de fer treballs i comentaris específics sobre aspectes que s'aniran proposant oportunament i també superar uns controls que succesivament es faran per comprovar si s'han assolit els continguts ja tractats. Després de cada àrea temàtica (segons el pla de treball) hi haurà un control en forma de pregunta oberta, test o ambdues tècniques al mateix temps. Mitjançant la metodologia proposada i amb el suport del Campus virtual es pretén:
  - Que l'estudiant s'impliqui en l'assignatura.
  - Que es creï un ambient d'interactivitat que, d'una banda, incentivi l'estudiant per aprofundir en el coneixement de la matèria i, de l'altra banda, faciliti al professor la tasca de comprovar la implicació i l'assumpció de coneixements per part de l'estudiant.
  - Que es creï un ambient de complicitat estudiant/professor per tal de proporcionar un espai de relació personal del qual el professor pugui obtenir la informació necessària sobre l'actitud intel·lectual de l'estudiant davant de l'assignatura i que ratifiqui els objectius proposats al començament.
- L'avaluació estarà en relació directa amb la participació activa de l'estudiant en el seguiment del curs en la forma exposada anteriorment; de manera que es farà una avaluació continuada, amb un seguiment personalitzat de l'alumne per tal d'assessorar i tutoritzar la seva implicació amb la assignatura. És a dir, avaluació continuada vinculada a la intensitat de la participació activa de l'estudiant, de la seva implicació i grau d'interactivitat; però també de la seva participació directa en la realització d'aportacions, confecció de treballs, comentaris i casos que per iniciativa pròpia o a proposta del professor hagi realitzat, i també en la superació dels controls que es proposin.

En aquest sentit, la qualificació final de l'assignatura s'obtindrà mitjançant l'excel·lència en els següents ítems:

- Assistència a classe i a les tutories programades
- Participació activa a classe i al Campus virtual
- Implicació en l'assignatura
- Realització d'aportacions, presentacions, treballs, casos i comentaris.
- Resolució dels controls plantejats

Aquesta assignatura no té exàmens convencionals

BIBLIOGRAFIA:

Dret civil

- Albadalejo, M. (1989-1996) *Derecho Civil*. Vols I-II i III. Barcelona: Bosch (última edició).
- Albadalejo, M. (1990) *Compendio de Derecho Civil*. Barcelona: Bosch.
- Aparicio, M.A. (1984) *Introducción al Sistema Político y Constitucional Español*. (última edició).
- Díez Picazo, L.; Gullón, A. (1995) *Instituciones de Derecho Civil*. Vols I i II. Madrid: Tecnos (última edició).
- Genís Serra, M. (2000). *Manual de Dret Civil*. Vic: Eumo Editorial.
- Lacruz Verdejo, J.L. (1984-1991). *Elementos de Derecho Civil*. Vols I-II-III- III bis i IV. Barcelona: Bosch (última edició).
- Lasarte Álvarez, C. (1995). *Curso de Derecho Civil Patrimonial*. Madrid: Tecnos (última edició).
- Latorre, A. (1988). *Introducción al Derecho*. Barcelona: Ariel (última edició).
- Maluquer de Motes i Bernet, C.J. (1997) *Temas Universitaris Bàsics. Empresarials. Dret Civil*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya (última edició).
- Maluquer de Motes i Bernet, C.J. (1993). *Dret Civil Català*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya (última edició).
- O'Callaghan Muñoz X.; Pedreira Andrade, A. (1996). *Introducción al Derecho y Derecho Civil Patrimonial*. Madrid (última edició).
- Pérez Royo, J. *Curso de Derecho Constitucional*. Madrid: Marcial Pons (última edició).
- Puig i Ferriol, L. (1997). *Manual de Derecho Civil I. Introducción y derecho de la persona*. DDAA. Madrid (última edició).
- Puig i Ferriol, L. (1995-1996). *Manual de Derecho Civil*. Vols I i II. Madrid: Marcial Pons (última edició).

Dret mercantil

- Ávila Navarro, P. *Modificaciones estructurales de las sociedades mercantiles (Ley 3/2009)*. Barcelona: Bosch, 2009.
- Bercovitz Rodríguez-Cano, A. (2002). *Introducción a las marcas y otros signos distintivos en el tráfico económico*. Pamplona: Aranzadi (última edició).
- Bercovitz Rodríguez-Cano, A.; Calzada Conde, A. *Contratos Mercantiles*. Pamplona: Aranzadi (última edició).
- Broseta Pont, M. (1994) *Manual de Derecho Mercantil*. Madrid: Tecnos (última edició).
- Calavia Molinero, J.M. (1997) *Temas Universitaris Bàsics. Dret Mercantil, Dret de Societats*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya (última edició).
- Calavia Molinero, J.M.; Cabanas Trejo, R. (1995) *Ley de Sociedades de Responsabilidad Limitada. Comentarios de Urgencia a la Ley 2/1995 de 23 de marzo de Sociedades de Responsabilidad Limitada*. Barcelona: Praxis (última edició).
- Calzada Conde, M.A. (coord.) i altres. *Código de Contratos Mercantiles*. Pamplona: Aranzadi (última edició).
- Castañer Codina, J. (coord.) (2008-2009). *Todo Sociedades de Responsabilidad Limitada*. Barcelona: Bosch (última edició).
- Gallego Sánchez, E. *Contratos Mercantiles*. València: Tirant lo Blanch (última edició).
- García Pérez, R.; Albiez Dohrmann, K.J. (dirs.) (2007). *Comentarios a la Ley de Sociedades Profesionales*. Barcelona: Bosch (última edició).
- Giménez Sánchez, G.J. (1997) *Lecciones de Derecho Mercantil*. Madrid (última edició).
- Gómez Porrua, J.M. *La transformación de las sociedades mercantiles (estudio del nuevo régimen establecido en la Ley 3/2009 de 3 de abril sobre modificaciones estructurales de las sociedades mercantiles)*. Barcelona: Derecho de los Negocios, 2009.
- Morillas Jarillo, M.J. (2008). *Las Sociedades Cooperativas*. Barcelona: Bosch (última edició).
- Pérez de la Cruz Blanco, A. (2008). *Derecho de la propiedad industrial, intelectual y de la competencia*. Barcelona: Bosch (última edició).
- Rodríguez Ruíz de Villa, D.; Huerta Viesca, M.I. *La responsabilidad de los administradores por las deudas de las sociedades de capital*. Barcelona: Bosch, 2008.

- Sánchez Calero, F. (1999) *Principios de Derecho Mercantil*. Madrid: McGraw-Hill (última edició).
- Vega Vega, J.A. *Sociedades profesionales de capital*. Barcelona: Bosch, 2009.
- Vicent Chuliá, F. (1991) *Compendio Crítico de Derecho Mercantil*. Barcelona: Bosch (última edició).
- Vicent Chuliá, F. (1992) *Introducción al Derecho Mercantil*. València: Tirant Lo Blanch (última edició).
- Vicent Chuliá, F.; Beltran Alandete, T. *Aspectos Jurídicos de los Contratos Atípicos*. Barcelona: Bosch (última edició).
- Uría, R. *Derecho Mercantil*. Madrid: Marcial Pons (última edició).

Economia de l'Empresa I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és introduir l'alumnat en el món de l'empresa per tal que es familiaritzi amb el llenguatge professional. És una assignatura en la qual s'analitzen algunes de les principals àrees funcionals de l'empresa: direcció, finances i producció. En assignatures posteriors es desenvoluparan altres àrees.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Dirigir una organització i gestionar algunes de les seves àrees funcionals, entenent la seva ubicació competitiva i institucional, identificant les seves fortaleses i debilitats i alineant els objectius funcionals amb l'estratègia empresarial.

CONTINGUTS:

1. L'empresa i l'empresari
  1. Empresa
  2. Característiques principals de l'empresa
  3. Els subsistemes de l'empresa
  4. Evolució de la figura de l'empresari
2. Tipus d'empreses
  1. Criteris econòmics de classificació de les empreses
  2. Criteris jurídics de classificació de les empreses
  3. L'empresa familiar
3. L'entorn
  1. Definició
  2. Entorn general
  3. Entorn específic
4. Els objectius de l'empresa
  1. Característiques dels objectius
  2. Classificació dels objectius
5. El procés de direcció de l'empresa
  1. La direcció
  2. La funció de planificació
  3. La funció d'organització
  4. La funció de gestió
  5. La funció de control
  6. La funció d'organització

6. Aspectes previs
  1. La departamentalització
  2. Els organigrames
7. Fonts de finançament de l'empresa
  1. Concepte de finançament i classes
  2. El finançament intern
  3. El finançament extern
8. El punt mort
  1. Introducció
  2. El punt mort o llindar de rendibilitat
  3. El palanquejament operatiu
9. Mètodes de selecció d'inversions
  1. Introducció
  2. Els fluxos de caixa
  3. La capitalització i l'actualització
  4. Mètodes de selecció d'inversions
10. La funció financera de l'empresa
  1. L'estructura econòmica-financera de l'empresa
  2. El fons de maniobra
  3. Els cicles de l'activitat de l'empresa i el període mitjà de maduració
11. La funció productiva
  1. Introducció
  2. Principals diferències entre l'elaboració de béns i la producció de serveis
  3. Objectius de la direcció de la producció
12. El procés de producció
  1. Introducció
  2. Tipus de processos de producció
  3. Fluxos del procés de producció
  4. La distribució de la planta
13. Els inventaris
  1. Introducció
  2. Objectius dels inventaris
  3. Els costos dels inventaris
  4. El model Wilson
  5. Sistemes de control dels inventaris: Llei de Pareto

AVALUACIÓ:

Tipus d'acció	Dates	% nota	Aprovar obligatori (sí/no)	Resultat d'aprenentatge relacionat
Examen 1r parcial (Teòric 30% i Pràctic 70%)	23 Novembre	40	Si	1, 2, 3
Examen 2n parcial (Teòric 30% i Pràctic 70%)	11 Gener	40	Si	2, 4, 5, 6
Treball	A l'acabar les classes	20	Si	5, 6

Sistema d'avaluació

Per poder fer la mitjana dels tres tipus d'avaluacions cal obtenir com a mínim un 4. De cada parcial una part correspondrà a la teoria (30%) i l'altra part a la pràctica (70%). Pel febrer es podrà recuperar com a màxim el 60% de l'assignatura (un examen parcial i el treball).

BIBLIOGRAFIA:

- Bueno Campos, Eduardo. *Curso básico de economía de la empresa. Un enfoque de organización*. Madrid: Pirámide, 2006.
- Borroso Carmen i altres. *Problemas de economía de la empresa*. Madrid: Pirámide, 2008.
- Gisbert i Gelonch, Ramon. *La empresa, naturaleza, clases, entorno y competencia*. Barcelona: Octaedro, 2002.
- Cuervo García, Álvaro. *Introducción a la administración de empresas*. Madrid: Civitas, 5a ed, 2004.
- Claver Cortés, E.; Llopis Taverner, J.; Lloret Llinares, M.; Molina Manchón, H. *Manual de administración de empresas*. Madrid: Cívitas, 4ª ed, 1998.
- Pérez Gorostegui, E. *Economía de la empresa (Introducción)*. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 3ª edición, 1996.
- Aguer, M.; Pérez Gorostegui, E. *Teoría y práctica de economía de la empresa*. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 1997.
- Antonio M. De Beas. *Organización y administración de empresas*. Madrid: McGraw-Hill, 1994.
- María Feliz Madrid Garre; José Andrés López Yepes. *Supuestos de economía de la empresa*. Madrid, 1993.
- Carlos Rodrigo Illera; María Teresa Nogueras Lozano. *Fundamentos de economía de la empresa. Aplicaciones prácticas*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Domínguez Machuca, José A. *Dirección de operaciones. Aspectos estratégicos en la producción y los servicios*. Madrid: McGraw-Hill, 1999.

Informàtica

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

- Analitzar, avaluar i sintetitzar les necessitats de la informació de l'organització i saber aplicar les tecnologies de la informació més adequades a les seves necessitats.
- Ser capaç d'operar en diferents entorns informàtics
- Conèixer software bàsic d'ofimàtica, centrant-se en aspectes avançats
- Conèixer alternatives de software lliure al software d'ofimàtica comercial
- Conèixer els formats estandarditzats d'intercanvi de dades i la gestió de la informació a internet

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

1. Introducció a les TIC
2. Entorns Operatius
3. Eines de Productivitat: Presentacions corporatives digitals
4. Eines de Productivitat: Processament de textos
5. Eines de Productivitat: Full de càlcul

AVALUACIÓ:

Tipus d'acció	Dates	% nota	Aprovar obligatori (sí/no)	Resultat d'aprenentatge relacionat
Exercicis Sessions Presencials	Tot el curs	10	No	2, 3, 4, 5
Treball en grup	-	20	Sí	1
Examen	-	70	Sí	3, 4, 5

Sistema d'avaluació

Descripció de les accions d'avaluació:

- Exercici sessions presencials: es tracta de realitzar individualment un conjunt d'exercicis a classe, podent fer ús de qualsevol material de suport. Cada conjunt d'exercicis es corregiran en la sessió presencial posterior a la seva realització. El professor qualificarà globalment l'evolució de l'estudiant en l'assoliment dels resultats d'aprenentatge.
- Treball en grup: es tracta de realitzar un treball en grup, podent fer ús de qualsevol material de suport, i exposar-lo a classe.
- Examen: Per superar l'examen hi ha dues alternatives:
- Avaluació continua: Consta de tres exercicis individuals (Avaluació 1, 2 i 3 en el pla de treball) que s'han d'aprovar per separat. En cas que alguna avaluació no se superi, es pot recuperar en l'examen final.
- Examen final: Consta de 3 blocs (equivalents a les 3 Avaluacions) que cal aprovar per separat.

La nota final de l'examen és una mitja ponderada dels tres blocs.

BIBLIOGRAFIA:

De cada tema es proporcionarà el material necessari a través del Campus Virtual.

Introducció al Càlcul

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

A totes les disciplines econòmiques és bàsic el tractament de variables quantitatives. En aquest sentit, es fa necessari el coneixement de les eines matemàtiques que fan possible aquest tractament. L'objectiu genèric del curs és saber treballar amb desimboltura amb les funcions reals des del punt de vista operacional i funcional per poder fer l'anàlisi dels fenòmens econòmics.

El caràcter instrumental de la matèria impartida en aquesta assignatura comporta un plantejament majoritàriament pràctic. Però, per poder resoldre tot tipus de problemes i exercicis matemàtics, és imprescindible conèixer i entendre una sèrie de conceptes teòrics i saber-los aplicar de manera correcta en la seva resolució. Els requisits de l'assignatura són els coneixements matemàtics de secundària.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Capacitat d'adaptar-se a situacions noves.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.

CONTINGUTS:

Àlgebra matricial

1. Equacions diofàntiques lineals.
2. Sistemes d'equacions lineals.
3. Càlcul matricial.
4. Determinant i rang d'una matriu.
5. Solució dels sistemes lineals.
6. Matrius en Economia: matriu de Leontief, matrius estocàstiques, matrius de pagaments, matrius de contacte.
7. Valors i vectors propis. Diagonalització de matrius i el seu ús.

Anàlisi de variable discreta

1. Successions convergents: concepte de límit. Progressions.
2. Sèries convergents. Suma de progressions.
3. Aplicacions a l'Economia.

Anàlisi de variable contínua

1. Funcions de variable real:
  1. Concepte i domini de funcions reals d'una variable real.
  2. Funcions elementals. Operacions amb funcions.
  3. Límits i continuïtat d'una funció en un punt.
  4. Derivació de funcions d'una variable real.
  5. Extrems relatius.
  6. Estudi i representació gràfica d'una funció.
  7. Aplicacions en l'àmbit econòmic.
2. Funcions de diverses variables reals:
  1. Concepte de funcions de diverses variables reals. Domini. Corbes de nivell.
  2. Derivació parcial: derivades direccionals i vector gradient.
  3. Funcions compostes i implícites, i la seva derivació.
  4. Funcions homogènies i Teorema d'Euler.

AVALUACIÓ:

L'avaluació del curs consta de diferents accions:

- Es valorarà la implicació i la participació a classe de l'alumne (10%).
- Controls de l'evolució de l'aprenentatge (40%).
- Prova final de síntesi (50%).

Hi haurà un examen de recuperació parcial (50%) de l'assignatura per a aquells que hagin obtingut una nota del curs inferior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Llibres (tots ells es poden localitzar a la biblioteca de la UVic):

- Larson; Hostetler; Eduards. *Cálculo. Vol. I i II*. Madrid: McGraw-Hill, 1995.
- Sydsaeter, K.; Hammond, P. *Matemáticas para el Análisis Económico*. Prentice Hall, 1998.
- Calle, ML.; Vendrell, R. *Problemas d'Àlgebra Lineal i Càlcul Infinitesimal*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Demidovich, B. *Problemas y Ejercicios de Análisis Matemático*. Madrid: Paraninfo, 1993.
- García, A. *Matemáticas aplicadas a la Empresa*. Madrid: AC, 1992.

Enllaços

- Wofram Mathworld: <http://mathworld.wolfram.com/>
- El paraíso de las matemáticas: <http://www.matematicas.net/>
- Ejercicios resueltos de matemáticas: <http://www.elosiodelosantos.com/>
- Gacetilla Matemática: <http://www.arakis.es/~mcj/>
- Límits de funcions d'una variable: <http://www.math.tamu.edu/AppliedCalc/Classes/Limit/limit.html>
- Revista electrònica de la UAB de divulgació de la Matemàtica: <http://mat.uab.cat/matmat/>
- Centro digital de divulgación de las matemáticas: <http://www.divulgamat.net/>
- Webs de mates de la XTEC de la Generalitat de Catalunya:
<http://www.xtec.cat/recursos/mates/index.htm> i <http://www.edu365.cat/eso/muds/matematiqueres/>
- Societat Catalana de Matemàtiques: <http://www.iecat.net/institucio/societats/SCMatematiques/index.asp>
- Real Sociedad Española de Matemáticas: <http://www.rsme.es/>
- American Mathematical Society: <http://www.ams.org/>
- Portal Matemático de la Universidad Autónoma Metropolitana de México: <http://canek.azc.uam.mx/>

Macroeconomia I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura comporta el primer contacte de l'estudiant amb la teoria econòmica. No pressuposa cap coneixement previ d'economia, i es posa més èmfasi en la sistematització conceptual que en el desenvolupament de models abstractes.

Aquests són els objectius que es pretenen assolir:

- Conèixer les principals inquietuds dels teòrics de l'economia de les diferents escoles i èpoques.
- Comprendre el sentit de les principals macromagnituds.
- Entendre, a través de models teòrics, el funcionament d'una economia nacional.
- Assimilar els plantejaments principals de les polítiques keynesianes.
- Analitzar les crítiques dels economistes liberals a les polítiques keynesianes.
- Tenir elements de judici sobre l'efectivitat de les polítiques econòmiques

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat crítica i autocrítica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Entendre els principis bàsics de l'economia (tant en l'àmbit microeconòmic com macroeconòmic).

CONTINGUTS:

1. Història del pensament econòmic
  1. Origen de l'economia
  2. Felip II i Martín de Azpilcueta
  3. El mercantilisme
  4. Els fisiòcrates
  5. Els clàssics
  6. El socialisme
  7. El liberalisme
  8. La socialdemocràcia
  9. El monetarisme
  10. La crisi
2. Definició de les magnituds econòmiques
  1. PIB, PNB, renda nominal, renda real, inflació, consum, inversió
  2. Exercicis de càlcul
3. El model bàsic del flux circular de la renda
  1. L'estalvi i la inversió
  2. El multiplicador de la renda
  3. La paradoxa de l'austeritat

4. La identitat macroeconòmica fonamental
5. Representació gràfica
6. Problemes
4. El paper del sector públic
  1. El Pressupost General de l'Estat
  2. Els impostos
  3. La política fiscal
  4. Representació gràfica
  5. Exercicis i problemes
5. El sector exterior
  1. Les exportacions
  2. Les importacions
  3. El saldo de la balança comercial
  4. El multiplicador amb sector exterior
  5. Representació gràfica
  6. Problemes
6. L'economia monetària
  1. La banca i el sistema bancari
  2. La base monetària i l'oferta monetària
  3. L'equilibri del mercat financer
  4. Exercicis
7. El model bàsic de Hicks & Hansen
  1. L'equació entre la inversió i l'estalvi
  2. L'equació entre l'oferta i la demanda de diner
  3. L'equilibri simultani dels mercats
  4. La política fiscal
  5. La política monetària
  6. Exercicis gràfics i numèrics
8. L'oferta i la demanda agregades en el model neoclàssic
  1. Obtenció matemàtica de la funció de demanda agregada
  2. Possibilitats i significació de l'oferta agregada
  3. L'efecte inflacionista de les polítiques fiscals i monetàries
  4. Exercicis gràfics i numèrics

AVALUACIÓ:

Es faran tres controls escrits al llarg del curs, que cal superar. Al final del període docent hi haurà exàmens de repesca per les parts no superades. La nota final es farà a partir de la mitjana aritmètica de totes les proves, en el benentès d'haver-les superat o recuperat.

BIBLIOGRAFIA:

- Abel, A.B.; Bernanke, B.S.: *Macroeconomía*. Madrid: Addison Wesley, 2003.
- Belzunegui, B.; Cabrerizo, J.; Padilla, R.; Valero, I.: *Macroeconomía. Cuestiones y ejercicios resueltos*. Madrid: Prentice Hall, 2002.
- Dornbusch, R.; Fischer, S.; Startz, R.: *Macroeconomía*. Madrid: McGraw Hill, 2004.
- Mochón, F. *Introducción a la Macroeconomía*. Madrid: McGraw Hill, 2009.
- Oroval, E. (coordinador). *Noves aproximacions a la història del pensament econòmic*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses I

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és que l'alumnat amplii la competència lingüística en anglès a partir de temes relacionats amb el món de l'empresa. Per tal d'assolir aquest objectiu es revisen alguns aspectes de la gramàtica i es treballa la comunicació escrita i oral de nivell intermedi-avançat. La formació en anglès específic és un element clau tant en l'àmbit acadèmic com en el professional en una societat cada vegada més internacional. Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses I és una assignatura de segon quadrimestre de primer curs.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat d'utilitzar satisfactòriament i amb finalitats acadèmiques i professionals la llengua anglesa.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.

CONTINGUTS:

1 Brands

- Reading: Building luxury brands
- Vocabulary: Word partnerships
- Listening: Interview with a brand manager
- Speaking: Taking part in meetings
- Writing: E-mail
- Case study: Hudson Corporation
- Grammar: Present tenses

2 Travel

- Reading: What business travellers want
- Vocabulary: British and American English
- Listening: Interview with a sales director
- Speaking: Telephoning - Making arrangements
- Writing: E-mail
- Case study: Business Travel Services
- Grammar: Future tenses

3 Change

- Reading: Mercedes Shining Star
- Vocabulary: Words describing change
- Listening: An interview with a management consultant
- Speaking: Managing meetings
- Grammar: Past tenses

4 Organisation

- Reading: A successful organisation
- Vocabulary: Describing a company structure
- Listening
- Speaking: Socialising
- Grammar: Articles

5 Advertising

- Reading: A new kind of campaign
- Vocabulary: Advertising media and methods
- Listening: How advertising works
- Speaking: Starting and structuring presentations
- Case study: Alpha Advertising
- Writing: Summary
- Grammar: Articles

6 Money

- Reading: An inspirational story
- Vocabulary: Financial terms
- Listening: an interview with an investment director
- Speaking: Dealing with figures
- Grammar: Describing trends

AVALUACIÓ:

Tipus d'acció	Dates	% nota	Aprovar obligatori (Sí/No)	Resultat d'aprenentatge relacionat
exercicis avaluació continuada	-	30%	sí	
prova de llibre de lectura	-	15%	sí	
exercicis de lèxic	-	15%	sí	
pràctica d'expressió oral	-	10%	sí	
exercicis de gramàtica	-	30%	sí	
	-			

Sistema d'avaluació

L'avaluació del curs és continuada i obligatòria. Cal obtenir un cinc sobre zero dels exercicis de gramàtica per poder superar el curs. La nota final és el resultat de la mitjana de les accions d'avaluació. Els percentatges dels exercicis avaluable s'especifiquen a les accions d'avaluació. La nota dels treballs no realitzats en la data prevista serà zero i no es podran repetir fora de termini. En cas de no superar al part de gramàtica, hi ha la possibilitat de fer la recuperació d'aquesta part. No hi haurà recuperació de cap altra acció d'avaluació.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria

Llibre de text:

- Course book: Cotton, David et al. *Market Leader: intermediate business English course book*. 3rd Edition. Harlow: Pearson Education, 2010. (Units: 1, 2, 3, 4, 5, 6)

Llibre de gramàtica:

- Mann, Malcolm and Taylore-Knowles, Steve. (2006) *Destination B2: Students book*. Macmillan Education. (Units: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11).

Llibre de lectura:

- Evans, David. *Women in Business*. Penguin Longman.

Recomanada:

- Hopkins, Diana. (2007) *Grammar for IELTS*. Cambridge: Cambridge University Press.

Comptabilitat I

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és que l'alumne adquireixi les competències genèriques i específiques per poder realitzar el procés comptable d'una empresa en un exercici econòmic, seguint la normativa comptable vigent i presentant dos documents comptables obligatoris: el balanç de situació i el compte de pèrdues i guanys.

D'altra banda es pretén que l'alumne sigui capaç de realitzar una aplicació pràctica mitjançant el programa informàtic Contaplus.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Sensibilitat cap a temes mediambientals i socials.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer com la comptabilitat s'utilitza com a llenguatge de la realitat econòmica de l'empresa.
- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

Tema 1. Introducció a la comptabilitat

- 1.1. Concepte, naturalesa i objectius de la comptabilitat
- 1.2. Marc legal i normalització comptable
- 1.3. Patrimoni net. Elements patrimonials i masses patrimonials
- 1.4. Inventaris i Balanç de situació
- 1.5. Llibres de comptabilitat

Tema 2. Mètode i procediments de Comptabilitat

- 2.1. Registre de les operacions comptables: el compte
- 2.2. Mètode comptables: Partida simple i partida doble
- 2.3. Assentaments
- 2.4. Fets comptables
- 2.3. Estudi dels comptes de compres i vendes
- 2.4. Comptabilització de despeses i ingressos
- 2.5. Balanç de comprovació de sumes i saldos

- 2.6. Aplicació del resultat de l'exercici
- 2.7. Compte de pèrdues i guanys
- 2.8. Comptabilització de l'IVA

Tema 3 El procés comptable

- 3.1. Introducció
- 3.2. Assentament d'obertura
- 3.3. Registre de les operacions en el llibre diari
- 3.4. Trasllat al llibre major
- 3.5. Fi d'exercici: regularització
- 3.6. Presentació del balanç de situació i del compte de pèrdues i guanys
- 3.7. Assentament de tancament

Tema 4 El pla general de comptabilitat

- 4.1. Estructura del pla general de comptabilitat
- 4.2. Marc conceptual
- 4.3. Normes de registre i valoració
- 4.4. Comptes anuals
- 4.5. Quadre de comptes
- 4.6. Definicions i relacions comptables

Tema 5. Estudi del balanç de situació

- 5.1. Immobilitzat material i intangible
- 5.2. Existències
- 5.3. Creditors i deutors per operacions comercials

Tema 6. Estudi del compte de pèrdues i guanys

- 6.1. Compres i despeses
- 6.2. Vendes i ingressos
- 6.3. Resultat de l'exercici i resultat global

AVALUACIÓ:

- Control pràctic. Val un 10% de la nota final.
- Realització d'una fitxa tècnica. Val un 10 % de la nota final.
- Examen teòric. Val un 20% de la nota final. S'ha d'aprovar.
- Examen pràctic. Val un 50% de la nota final. S'ha d'aprovar.
- Exercicis Contaplus. Val un 10% de la nota final. S'ha d'aprovar.

BIBLIOGRAFIA:

- Aguilà, Santiago; Castillo, David. *Nuevo plan general de contabilidad. Una visión práctica*. Barcelona: Bresca, 2008.
- Amat, Oriol i altres. *Ejercicios resueltos y comentados con el nuevo PGC*. Barcelona: ACCID, 2008.
- Amat, Oriol; Aguilà, Santiago. *Nuevo PGC y PGC pymes: Un análisis práctico y a fondo*. Barcelona: Bresca, 2008.
- Amat, Oriol; Águilà, Santiago. *El nuevo PGC en la práctica. Ejercicios y soluciones*. Barcelona: Bresca, 2008.
- Domínguez Pérez, J.L. i altres *Contabilidad financiera. Aplicación práctica de las normas de valoración*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.
- Moreno Martínez, F.J. *Contaplus 2004*. Madrid: Anaya, 2004.
- Mallo Carlos. *Contabilidad financiera. Un enfoque actual*. Madrid: Paraninfo, 2008.
- Omeñaca García, J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, última edició.
- Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de Contabilidad Financiera y de Sociedades*. Bilbao: Deusto,

última edició.

- Pérez, Ángel; Pousa Soto, R. *Casos prácticos del nuevo plan general de contabilidad*. Madrid: CEF, 2007.
- *Pla General de Comptabilitat 2007*.
- Romano Aparicio, Javier. *Contabilidad financiera*. Madrid: CEF, 2008.
- Wanden-Berghe, José Luis i altres *Contabilidad financiera. Nuevo plan general de contabilidad y de Pymes*. Madrid: Pirámide, 2008.

Economia de l'Empresa II

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Assolir el coneixement de la base conceptual, teòrica i històrica que fonamenta la comprensió de l'empresa en l'àmbit més general de les organitzacions.
- Aprendre i aprendre a reflexionar els temes transversals més importants i permanents quan s'estudien les empreses col·lectivament.
- Donar a l'alumnat el marc de reflexió necessari per entendre la interacció de les persones a les empreses i les relacions que s'estableixen entre elles, per tal de poder-les gestionar.
- Iniciar l'alumnat en la funció empresarial del màrqueting, a partir d'entendre el paper central del client.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Dirigir una organització i gestionar algunes de les seves àrees funcionals, entenent la seva ubicació competitiva i institucional, identificant les seves fortaleses i debilitats i alineant els objectius funcionals amb l'estratègia empresarial.

CONTINGUTS:

1. Divisió del treball, mercat, empresa i empresari.
  1. Treball artesà *versus* treball fraccionat.
  2. Sorgiment de les formes de mercat, empresa i empresari amb perspectiva històrica.
  3. Naturalesa econòmica de l'empresa i de l'empresari.
  4. L'empresa actual inserida en el sistema econòmic.
2. Els actors de l'empresa moderna i les seves motivacions. Poder i temps.
  1. L'empresari i el benefici.
  2. L'accionista i el valor per a l'accionista.
  3. La tecnoestructura i el creixement de les vendes.
  4. El client i el valor per al client.
  5. Altres actors: Subministradors, subcontractistes i assessors.
3. Definició, mida, creixement i concentració espacial de la empresa.
  1. Definicions a la UE i a Espanya.
  2. Mida empresarial.
  3. Concentració espacial.
4. Riscos i decisions.
  1. Risc abstracte i riscos concrets.
  2. Presa de decisions. Conceptes.
  3. Classes de situacions de decisió.
  4. Tècniques de decisió. Introducció.

5. Direcció i liderat.
  1. Diferències entre líder i directiu.
  2. Activitats bàsiques de la funció directiva i tipus de direcció.
  3. El model japonès de direcció i organització d'empreses.
  4. Característiques del liderat i les seves classes.
6. Recursos humans.
  1. Els recursos humans a l'empresa.
  2. Organització del treball i organització de les persones: Grups i equips de treball.
  3. Motivació
7. Màrqueting.
  1. Conceptes bàsics de la comercialització, el màrqueting i les vendes.
  2. El sistema d'informació de màrqueting.
  3. La investigació de mercats.
  4. La combinació de mitjans per al màrqueting: el màrqueting-mix.

BIBLIOGRAFIA:

- Bueno, E. (2008): *Curso básico de economía de la empresa. Un enfoque de organización*. Madrid: Pirámide, 4ª edición (2004).
- Galbraith, J.K. (1974): *El nuevo estado industrial*. Barcelona: Ariel, 6ª ed. Traducció castellana de Manuel Sacristán. (Capítols 5 a 8).
- —(1984): *La anatomía del poder*. Espulgues de Llobregat: Plaza & Janés. 1ª ed. (Capítols 1 a 6).
- Gordo, E.; Tello, P. (2008): *Determinantes macroeconómicos de la decisión de localización de la inversión directa en el exterior de las empresas españolas*. Banco de España, Boletín Económico, setembre 2008.
- Goff, J. Le (1962): *Mercaderes y banqueros de la Edad Media*. Buenos Aires: Editorial Universitaria. Introducció i capítol I (pp. 5 a 46).
- Jaén, F.G. (1995): *El negocio ferial*. Barcelona: DICTEXT.
- —(1996): *Reingeniería y Benchmarking: el cliente es lo principal*. Amigos, n. 4. Fundación para el desarrollo directivo. Julio 1996.
- —(1998): *La crise? C'est moi!* Crítica del libro de Jean-Christof Berlot (L'Harmattan. París, 1997). Economía Industrial, n. 319. 1998/I. MICYT.
- —(2002 a): *Gestión de ferias y congresos*. II Universidad Internacional de Verano sobre Patrimonio. Julio 2002.
- —(2002 b): *Les petites i mitjanes empreses davant de la globalització*. Capítol 3 del llibre de diversos autors: La PIME a Catalunya. Barcelona: Pòrtic, 2002.
- —(2008): *Le capitalisme cognitif: la nouvelle grande transformation*. Crítica del llibre de Yann Moulier Boutang (Paris: Éditions Ámsterdam, 2007). Foment del Treball Nacional, n. 2122. 2008/3.
- Kotler, Ph. i altres (1999): *Introducción al marketing*. Pearson Prentice Hall. 2ª ed.
- López, J.A.; Luján J.L. (2000): *Ciencia y política del riesgo*. Madrid: Alianza Editorial, 1ª ed. (Capítol 3 i, del 6, pp. 99 a 102).
- Mill, J.S. (1997): *Ensayos sobre algunas cuestiones disputadas en economía política*. Madrid: Alianza Editorial, 1997. (Capítol IV).
- Mosterín, J. (2000): *Conceptos y teorías en la ciencia*. Madrid: Alianza Editorial, 1ª ed. Ensayo. (Capítulo 10).
- Porret, M. (2007): *Recursos humanos: dirigir y gestionar personas en las organizaciones*. Esic Editorial. 2ª edición. (Capítols 2 i 4).
- Poundstone, W. (2008): *El dilema del prisionero: John von Neumann, la teoría de juegos y la bomba*. Madrid: Alianza Editorial. (Capítulo 3).
- Rappaport, A. (1998): *La creación de valor para el accionista*. Bilbao: Deusto. (Capítulo 1).
- Valdaliso, J.M.; López, S. (2000): *Historia económica de la empresa*. Barcelona: Crítica, (Tema 1)

Enllaços

- Grupo de investigación Análisis Cuantitativo Regional (2006): *Definición de la metodología de detección e identificación de clusters industriales en España*.

<http://www.ipyme.org/NR/rdonlyres/7B1C0FF1-130E-466D-B904-8F1430AC5078/0/lopezbazo.pdf> (pp. 1-25).

- Revenga, B. (2006): *Factores condicionantes del tamaño y del crecimiento empresarial: Mice, Gophers, Gazelles and Elephants (Ratones, topos, gacelas y elefantes)*.

<http://www.ipyme.org/NR/rdonlyres/8818AC09-2D46-4EB4-98B9-745A2ADD889E/0/6MICEgopherselephantsandgazelles.pdf>

Macroeconomia II

Crèdits: 4.50

Segon semestre

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura s'aprofundeix l'anàlisi iniciada a Macroeconomia I, introduint noves variables en els models coneguts i desenvolupant models analítics alternatius. Prestarem una atenció particular al problema de la inflació, al món de les finances internacionals i a l'estudi del mercat laboral.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Entendre els principis bàsics de l'economia (tant en l'àmbit microeconòmic com macroeconòmic).
- Entendre els principis bàsics de l'economia (tant en l'àmbit microeconòmic com macroeconòmic).

CONTINGUTS:

1. Introducció a les finances internacionals
  1. La balança de pagaments
  2. Tipus de canvi fixos i variables
  3. Factors que determinen l'evolució de les paritats
  4. El model de Mundell i Fleming
2. Anàlisi general del model de demana i oferta agregada
  1. Implicacions de l'oferta agregada flexible o rígida
  2. El mercat laboral (anàlisi clàssica)
  3. El mercat laboral (anàlisi sindical)
  4. Model de síntesi
3. Introducció als models dinàmics
  1. Oferta i demanda agregades dinàmiques
  2. La sobreacció dels tipus de canvi

AVALUACIÓ:

Es faran tres proves escrites al llarg del curs.

Durant el mes de juny hi haurà un examen per a repescar les parts no aprovades de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Abel, A.B.; Bernanke, B.S. *Macroeconomía*. Madrid: Addison Wesley, 2003.
- Belzunegui, B.; Cabrerizo, J.; Padilla, R.; Valero, I. *Macroeconomía. Cuestiones y ejercicios resueltos*. Madrid: Prentice Hall, 2002.

- Dornbusch, R.; Fischer, S.; Startz, R. *Macroeconomía*. Madrid: McGraw Hill, 2004.
- Mochón, F. *Introducción a la Macroeconomía*. McGraw Hill, 2009.
- Oroval, E. (coordinador). *Noves aproximacions a la història del pensament econòmic*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Matemàtica Intermitja

Crèdits: 4.50

Segon semestre

OBJECTIUS:

Els objectius generals de l'assignatura comprenen dos àmbits diferents. D'una banda veurem l'optimització de funcions, i de l'altra coneixerem l'anàlisi dinàmica. Trobar els òptims d'una funció és vital en el context econòmic: maximitzar beneficis i minimitzar els costos en són dos exemples. Plantejar i resoldre models econòmics dinàmics basats en equacions en diferències finites o bé en equacions diferencials ajuda a la previsió de l'augment o la disminució de l'activitat econòmica.

El caràcter instrumental de la matèria impartida en aquesta assignatura comporta un plantejament majoritàriament pràctic. Però, per poder resoldre problemes i exercicis matemàtics, és imprescindible conèixer i entendre una sèrie de conceptes teòrics i saber-los aplicar de manera correcta en la seva resolució. És requisit de l'assignatura haver cursat l'assignatura Matemàtica I: Càlcul.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Capacitat d'adaptar-se a situacions noves.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.

CONTINGUTS:

1. Integració:
  1. Primitives. Integral de Riemann i integrals definides.
  2. Integrals impròpies.
  3. Integrals iterades. Teorema de Fubini.
  4. Integrals dobles.
2. Optimització de funcions de diverses variables reals
  1. Funcions de dues variables: extrems i pla tangent.
  2. Aproximació de Taylor.
  3. Optimització de funcions de diverses variables.
  4. Optimització de funcions amb restriccions. Multiplicadors de Lagrange.
  5. Introducció a la programació lineal:
    1. Inequacions i hiperplans.
    2. Optimització de funcions lineals amb restriccions lineals.
    3. Optimització entera i arbres de decisió.
3. Anàlisi Dinàmica
  1. Equacions en diferències finites:

1. Equacions lineals de primer ordre.
2. Equacions lineals d'ordre superior.
3. Estabilitat de les solucions. Gràfic de teranyina.
4. Models econòmics.
2. Equacions diferencials:
  1. Equacions diferencials ordinàries. Corbes solució i retrat de fase.
  2. Equacions lineals.
  3. Sistemes d'equacions lineals.
  4. Anàlisi qualitativa: equilibris i estabilitat.
  5. Models econòmics.

AVALUACIÓ:

L'avaluació del curs consta de diferents accions:

- Es valorarà la implicació i la participació a classe de l'alumne (10%).
- Controls de l'evolució de l'aprenentatge (40%).
- Prova final de síntesi (50%).

Hi haurà un examen de recuperació parcial (50%) de l'assignatura per a aquells que hagin obtingut una nota del curs inferior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Teoria:

- Chiang, C. *Métodos fundamentales de Economía Matemática*. McGraw-Hill, 1987.
- García, A. *Matemáticas aplicadas a la Empresa*. Madrid: AC, 1992.
- Larson; Hostetler; Edwards. *Cálculo*. Vol. 1 i 2. McGraw-Hill, 1995.
- Perez-Grasa, I.; Minguillón, E.; Jarne, G. *Matemáticas para la economía. Programación matemática y sistemas dinámicos*. McGraw-Hill, 2001.

Problemes:

- Alegre, P.; Badia, C. i altres. *Ejercicios resueltos de Matemáticas Empresariales 1*. Madrid: AC, 1990.
- Alegre, P.; Jorba, L. i altres. *Ejercicios resueltos de Matemáticas Empresariales 2*. Madrid: AC, 1991.
- Caballero, R i altres. *Matemáticas aplicadas a la Economía y a la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Heading, J. *Ecuaciones Diferenciales Ordinarias*. Mèxic: Limusa, 1982.
- Kiselov; Krasnov; Makarenko. *Problemas de ecuaciones diferenciales ordinarias*. Moscou: Editorial Mir, 1984.
- López, M; Vegas, A. *Curso Básico de Matemáticas para la Economía y Dirección de Empresas II*. Ejercicios. Madrid: Pirámide, 1994.

Enllaços

- Wofram Mathworld: <http://mathworld.wolfram.com/>
- El paraíso de las matemáticas: <http://www.matematicas.net/>
- Ejercicios resueltos de matemáticas: <http://www.elosiodelosantos.com/>
- Gacetilla Matemática: <http://www.arrakis.es/~mcj/>
- Límits de funcions d'una variable: <http://www.math.tamu.edu/AppliedCalc/Classes/Limit/limit.html>
- Revista electrònica de la UAB de divulgació de la Matemàtica: <http://mat.uab.cat/matmat/>

- Centro digital de divulgación de las matemáticas: <http://www.divulgamat.net/>
- Webs de mates de la XTEC de la Generalitat de Catalunya:
<http://www.xtec.cat/recursos/mates/index.htm> i <http://www.edu365.cat/eso/muds/matematiques/>
- Societat Catalana de Matemàtiques: <http://www.iecat.net/institucio/societats/SCMatematiques/index.asp>
- Real Sociedad Española de Matemáticas: <http://www.rsme.es/>
- American Mathematical Society: <http://www.ams.org/>
- Software LINDO: <http://www.lindo.com/>
- Portal Matemático de la Universidad Autónoma Metropolitana de México: <http://canek.azc.uam.mx/>

Teoria i Estructura de la Comunicació d'Empresa

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és una introducció a la publicitat i les relacions públiques com a formes de comunicació empresarial i institucional en relació amb el màrqueting.

S'introdueixen els conceptes teòrics que emmarquen les dues disciplines i, després d'una definició dels subjectes que intervenen en l'estructura sectorial, s'estudien els processos estratègics de planificació, l'execució de les accions i control dels resultats per a la pràctica comunicativa.

Es treballen també, amb identitat pròpia, la publicitat en els mitjans de comunicació convencionals i no convencionals i les activitats i tècniques de relacions públiques més destacades, per tal que l'estudiant tingui una visió completa de les diferents formes de comunicació empresarial existents.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.

CONTINGUTS:

1. Introducció al màrqueting, la comunicació, la publicitat, i les Relacions Públiques

- 1.1. Definició de conceptes i diferències entre les Relacions Públiques, la publicitat i el màrqueting
- 1.2. Els efectes de la publicitat i de les Relacions Públiques. Legislació publicitària, ètica i professionalisme

2. El sector publicitari

- 2.1. L'anunciant
- 2.2. El briefing
- 2.3. L'agència de publicitat i la central de compra de mitjans
- 2.4. Internacionalització i especialització de les Relacions Públiques

3. La campanya publicitària i el pla de Relacions Públiques

- 3.1. Els objectius publicitaris i de Relacions Públiques
- 3.2. El públic objectiu de les campanyes i els de les Relacions Públiques
- 3.3. El pressupost
- 3.4. L'estratègia creativa de les campanyes publicitàries i les activitats i tècniques més usuals de Relacions Públiques
- 3.5. L'estratègia de mitjans: definició de Target, tipologia i funcions del mitjans
- 3.6. Les relacions de les Relacions Públiques amb els mitjans de comunicació
- 3.7. Execució i avaluació de la campanya i del pla de Relacions Públiques

AVALUACIÓ:

L'avaluació constarà de 2 parts, i s'haurà d'aprovar cada una per separat.

- Treball de l'assignatura (60%)
- Examen de la part teòrica (40%)

BIBLIOGRAFIA:

- Aaker, David; Myers, John: *Management de la publicidad*, vol. I i II, 4a ed, Barcelona: Hispano Europea, 1993.
- Barquero Cabrero, José Daniel i Mario: *Manual de Relaciones Públicas, Comunicación y Publicidad*. Barcelona: Gestión 2000, 2003.
- Castellblanque, Mariano: *Estructura de la actividad publicitaria*, Barcelona: Paidós, 2001.
- Cortina, A: *Ética de la empresa. Claves para una nueva cultura empresarial*. Madrid: Trotta, 1994.
- Cutlip, Scott *et al*: *Relaciones Públicas eficaces*. Barcelona: Gestión 2000, 2000.
- Díez de Castro, Enrique, et al: *Comunicaciones de Marketing*, Madrid: Pirámide, 2001.
- González, Mª Angeles: *Curso de publicidad*, Madrid: Eresma/Celeste, 1994.
- Herreros Arconada, Mario: *La publicitat. Fonaments de la comunicació publicitària*, Barcelona: Pòrtic Media, 2000.
- Ortega, Enrique: *La comunicación publicitaria*, Madrid: Pirámide, 1997.
- Perez Ruiz, Miguel Angel: *Fundamentos de la estructura de la publicidad*, Madrid: Síntesis, 1996.

ASSIGNATURES DE SEGON CURS

Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses II

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

The aim of the course is to familiarise students with language and language uses related to the fast changing world of business. The learning approach includes a mix of problem-solving activities, text analyses, and vocabulary building exercises, with a strong communicative element. The course methodology focuses on content, functional language and grammatical accuracy, with many new topic areas complementing and building on issues studied in other parts of the ADE courses. All course skills will be developed with exercises related to the world of business and management.

CONTINGUTS:

1 Cultures

- Reading: Culture shock
- Vocabulary: Idioms
- Listening: An interview with the manager of a cultural training centre
- Speaking: Cultural Awareness
- Writing: Business culture
- Grammar: Modals

2 Human Resources

- Reading: Women at work
- Vocabulary: Expressions for job applications
- Listening: An interview with an international recruitment specialist
- Speaking: Getting information on the telephone
- Writing: Letter
- Grammar: -ing forms and infinitives

3 International Markets

- Reading: Trade between China and the US
- Vocabulary: Free trade
- Listening: An interview with an expert on negotiation
- Speaking: Negotiating
- Grammar: Conditions

4 Ethics

- Reading: The ethics of résumé writing
- Vocabulary: Describing illegal activity or unethical behaviour
- Listening: Helping environmental research
- Speaking: Discussion on ethics at work
- Writing: A report
- Case study

- Grammar: Narrative tenses

5 Leadership

- Reading: Leading L'Oréal
- Vocabulary: Describing character
- Listening
- Speaking: Leadership
- Writing: Letter of complaint
- Case study
- Grammar: Gerunds and infinitives

6 Competition

- Reading: Head to head competition
- Vocabulary: Idioms from sport to describe competition
- Listening: The competition commission
- Speaking: Negotiations
- Writing: e-mail
- Case study
- Grammar: Passives

AVALUACIÓ:

The evaluation is based on the average mark of all the assessed activities done during the course. The percentages of the assessed exercises are the following:

- In-course activities (writing, listening, speaking exercises) - 30%
- Reading book test - 15%
- Vocabulary test - 15%
- Presentation - 10%
- Grammar tests - 30%*

To pass the course, students need to obtain 50% of the total average.

*The course final grade will only be calculated when students obtain a minimum average of 5 points out of 10. Students who fail the grammar section will have a further opportunity to resit this part at the end of the course.

All the exercises which have not been done on the due date, cannot be repeated and will count 0 points.

BIBLIOGRAFIA:

Course book: Cotton, David et al. Market Leader: intermediate business English course book. 3rd Edition. Harlow: Pearson Education, 2010. (Units: 7, 8, 9, 10, 11, 12)

Grammar book: Mann, Malcolm and Taylore-Knowles, Steve. (2006) Destination B2: Students book. Macmillan Education. (Units: 13, 15, 17, 19, 21, 23, 28).

Comptabilitat II

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

- L'objectiu del primer tema és conèixer a nivell teòric la disciplina comptable i el marc legal i normatiu que l'envolta.
- En el segon tema pretén l'alumne conèixer el Pla General Comptable, especialment les parts obligatòries.
- En el tercer tema l'objectiu és que l'alumne sàpiga elaborar els comptes anuals.
- En el quart i cinquè temes l'objectiu és conèixer la comptabilitat de societats, és a dir, operatives mercantils com ara la fundació de la societat anònima, operatives amb les accions, la distribució del resultat en funció de les accions que es tenen, les variacions de capital, el finançament via emprèstits i la dissolució, liquidació i extinció de la societat anònima.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Sensibilitat cap a temes mediambientals i socials.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer com la comptabilitat s'utilitza com a llenguatge de la realitat econòmica de l'empresa.
- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

Tema 1: La Comptabilitat com a sistema d'informació

- 1.1. La reforma comptable.
- 1.2. La informació dels comptes anuals.
- 1.3. Tipus de comptabilitats.

Tema 2: El Pla General Comptable

- 2.1. Marc conceptual
- 2.2. Normes de registre i valoració
- 2.3. Comptes Anuals.
- 2.4. Definicions i relacions comptables
- 2.5. Quadre de comptes

Tema 3: Els comptes anuals

- 3.1. Balanç de Situació.
- 3.2. Compte de Pèrdues i Guanys.
- 3.3. Estat de canvis en el Patrimoni Net.
- 3.4. Estat de Fluxos d'Efectiu
- 3.5. Memòria.

Tema 4: Comptabilitat de Societats. La Societat Anònima I

- 4.1. Característiques i fundació de la societat anònima.
- 4.2. Les accions.
- 4.3. La distribució del resultat.

Tema 5: Comptabilitat de Societats. La Societat Anònima II

- 5.1. Augments i reduccions de capital en la societat anònima.
- 5.2. Transformació i fusió en la SA.
- 5.3. Dissolució i liquidació en la SA.
- 5.4. Emprèstit en la SA.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura pretén mesurar el grau d'aprenentatge global aconseguït per l'alumne. Concretament l'avaluació consta de:

- Un control de la part de financera que val un 10% de la nota
- Un control de la part de societats que val un 10% de la nota
- Un examen teòric global que val un 20% de la nota
- Realització de dues fitxes tècniques que valen un 10% de la nota
- Un examen financera /societats que val un 50% de la nota

Per poder aprovar l'assignatura i fer la mitjana cal aprovar l'examen teòric i l'examen de financera/ societats.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- *Llei 16/2007 de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per l'harmonització internacional en base a la normativa de la UE.*
- Amat, O. *Análisis de Estados Financieros*. Barcelona: Gestión 2000, última edició.
- *Esborrany Pla General Comptable de 19 de febrer de 2007.*
- Omeñaca García, J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, última edició.
- Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de Contabilidad Financiera y de Sociedades*. Bilbao: Deusto, última edició.
- *Pla General de Comptabilitat 1990*
- *Reial decret legislatiu 1564/1989*. Text refós de la llei de SA.
- Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad de sociedades*. Madrid: Trivium. Última edició.
- Rivero, J. *Contabilidad de sociedades*. Madrid: Trivium. Última edició.

Complementària

- Álvarez López, J. *Introducción a la Contabilidad*. Editorial Donostiarra, última edició.
- Domínguez Pérez, J.L.; Gay Saludas J.M.; Losilla Ramírez, M.; Melús Fernández, J.J.; Osés García, J. *Contabilidad Financiera, aplicación práctica de las normas de valoración*. Editorial McGraw-Hill, última edició.

- Moreno Martínez, F.J. *Contaplus 2004*. Madrid: Anaya, 2004.
- Requena Rodríguez, J.M. *El resultado de la empresa*. Barcelona: Ariel, última edició.
- Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad Financiera*. Editorial Trivium, última edició.
- Rivero Torre, P. *Análisis de Balances y Estados complementarios*. Madrid: Pirámide, última edició.
- Sáez Torrecilla, *Casos prácticos de Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Sáez Torrecilla, *Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Urias Valiente, J. *Análisis de Estados Financieros*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Vela Pastor, M.; Montesinos Julve, V.; Serra Salvador, V. *Manual de Contabilidad*. Barcelona: Ariel, última edició.
- Wanden-Berghe, J.L. *Manual de Contabilidad General*. Madrid: Pirámide, última edició.

Economia Espanyola i Mundial

Crèdits: 3.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén descriure de forma àmplia i entenedora l'evolució de l'economia d'Espanya, amb èmfasi en la de Catalunya, fins al moment actual, i la seva inserció i vinculació amb l'economia de la resta del món.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en les llengües pròpies de la comunitat.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Entendre els principis bàsics de l'economia (tant en l'àmbit microeconòmic com macroeconòmic).
- Conèixer i entendre els mètodes (anàlisi positiva i normativa, anàlisi estàtica i dinàmica) i els instruments de l'anàlisi econòmica (tècniques d'anàlisi, llenguatge econòmic, interrelació entre variables, etc.).

CONTINGUTS:

Primera part: Economia Espanyola

- Tema 1 L'economia durant els vint-i-cinc anys del regnat d'Isabel II (1843-1868)
- Tema 2 L'economia des del sexenni democràtic a la Gran Guerra (1868 - 1917)
- Tema 3 L'economia durant la crisi de la monarquia (1917-1931)
- Tema 4 L'economia durant la República i la Guerra Civil (1931-1939)
- Tema 5 L'economia durant l'autarquia (1939-1959)
- Tema 6 L'estabilització i els plans de desenvolupament (1959 - 1975)
- Tema 7 L'economia durant la transició (1976-1999)
- Tema 8 De l'euro a la crisi actual (1999 - 2011)

Segona part:

- Tema 1 El món després de la segona guerra mundial
- Tema 2 L'economia globalitzada
- Tema 3 La crisi financera
- Tema 4 Geografia econòmica. La producció i la riquesa (o pobresa) per països

AVALUACIÓ:

Hi haurà tres exàmens parcials i caldrà fer un treball (redacció i presentació) per grups de dos o tres estudiants. L'avaluació es farà a partir de la mitjana aritmètica de les tres notes, sempre que en tots els apartats s'arribi a un mínim de 4 punts sobre 10. Al final hi haurà l'oportunitat de repescar les parts pendents.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- García-Delgado: *Lecciones de Economía Española* Madrid: Civitas, 2009, 9ª edició
- Alonso, J.A. *Lecciones de Economía Mundial*: Madrid: Civitas, 2009, 4ª edició

Complementària

- Fedea: *La crisis de la economía española. Lecciones y propuestas* (2010)

Introducció a l'Anàlisi de Dades

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura de segon curs s'introdueixen els principals instruments estadístics que serveixen per a la descripció, resum i comprensió de dades.

L'estudiant ha de ser capaç de recollir, organitzar i planificar les dades que té, analitzar-les resolent tots els problemes que es puguin plantejar i sintetitzar-les. Posteriorment aquesta informació servirà per prendre decisions. A partir de l'assoliment d'aquest objectiu l'estudiant ha de ser competent en la utilització del programa SPSS i poder determinar en cada cas el procés més adequat per analitzar les dades.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir capacitat d'analitzar i interpretar correctament els resultats estadístics com a suport en el procés de presa de decisions.

CONTINGUTS:

1. Concepte i contingut de l'estadística.
  1. Objecte de l'estadística.
  2. Població i mostra.
  3. Classificació de les dades.
2. Distribucions Unidimensionals.
  1. Distribució de freqüències.
  2. Representació gràfica.
  3. Mesures de posició i de dispersió.
  4. Mesures de forma i concentració.
3. Distribucions Bidimensionals.
  1. Distribució de freqüències.
  2. Distribucions marginals i condicionades. Independència estadística.
  3. Regressió lineal simple.
4. Nombres Índex.
  1. Definició d'índex.
  2. Índexs simples i complexos.
  3. Enllaç i canvis de base.
  4. Deflació de sèries de valor.
5. Sèries temporals.
  1. Tendència.

2. Estacionalitat.
6. Teoria de la probabilitat.
  1. Concepte. Axiomàtica i propietats.
  2. Determinació de la probabilitat d'un succés.
  3. Independència de successos
  4. Teorema de la probabilitat total. Teorema de Bayes.
7. Introducció a l'ús del programa estadístic SPSS. Utilització del programa per analitzar distribucions unidimensionals i bidimensionals.

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà, en l'única convocatòria, de forma contínua. Per avaluar l'assoliment de les competències de l'assignatura el professor utilitzarà els següents instruments per a la qualificació final:

- Un control a la finalització dels tres primers temes (40%)
- Un control dels tres últims temes (40%)
- Prova pràctica amb el programa estadístic SPSS (20%)

La nota final serà la mitjana ponderada d'aquests tres controls, sempre i quan s'hagi obtingut una nota mínima de 4.

En cas de no superar la nota mínima o no tenir una mitjana aprovada, només es podrà recuperar un control una vegada finalitzades les classes.

BIBLIOGRAFIA:

- Arnaldos, F.; Díaz, T.; Faura, U.; Molera, L.; Parra, I. *Estadística descriptiva para economía y administración de empresas*. Thomson, 2003.
- Kazmier, L.J. *Estadística aplicada a administración y economía*. McGraw-Hill, 2006.
- La-Roca, F. *Estadística aplicada a les ciències socials*. Universitat de València, 2006.
- Martín Pliego, F.J. *Introducción a la estadística económica y empresarial: teoría y práctica*. Thomson, 2004.
- Pérez López, Cesar. *Técnicas Estadísticas con SPSS*. Prentice Hall, 2001.
- Newbold, P.; Carlson, W.L.; Thorne, B. *Estadística para administración y economía*. Pearson Prentice Hall, 2008.
- Spiegel, M.R.; Stephens, L.J. *Estadística*. McGraw-Hill, 2009.
- Tomeo Perucha, V; Uña Juárez, I. *Lecciones de estadística descriptiva*. Thomson, 2003.
- Visauta Vicauta, B. *Análisis estadístico con SPSS para Windows*. McGraw-Hill, 2002.

Microeconomia I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura estudia els fonaments de l'anàlisi econòmica a partir de la sistematització del comportament dels agents individuals (consumidors, productors) i de la comprensió dels diferents tipus de mercats.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.
- Tenir capacitat d'analitzar i interpretar correctament els resultats estadístics com a suport en el procés de presa de decisions.
- Tenir capacitat d'analitzar i interpretar correctament els resultats estadístics com a suport en el procés de presa de decisions.

CONTINGUTS:

1. L'economia i el sistema econòmic. Microeconomia i Macroeconomia. Desenvolupament històric.
2. El mercat competitiu: oferta, demanda i equilibri.
3. Elasticitat, concepte i aplicacions.
4. Teoria de la demanda. El comportament del consumidor. Demandes Marshallianes i Hicksianes
5. Teoria de l'oferta. El comportament econòmic de l'empresa. Funció de producció, costos i beneficis
6. L'empresa en els mercats de competència perfecta
7. Equilibri general i eficiència paretiana

AVALUACIÓ:

Hi haurà tres proves escrites al llarg del curs. Al febrer es farà un examen per repescar les proves no superades amb anterioritat.

BIBLIOGRAFIA:

- Frank, Robert H. *Microeconomía intermedia. Análisis y comportamiento económico*. Madrid: McGraw Hill, 2009.
- Mochón, Francisco. *Economía, teoría y política*. Madrid: McGraw Hill, 2005.
- Nicholson, W. (2006): *Microeconomía Intermedia*. 9a ed. Thomson.
- Katz, M. Rosen, H. Morgan, W. (2006): *Microeconomia intermedia*. McGraw-Hill

Sistemes de Gestió de la Informació I

Crèdits: 3.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

- Analitzar, avaluar i sintetitzar les necessitats d'informació de l'organització i saber aplicar les tecnologies de la informació més adequades a les seves necessitats.
- Ser capaç d'operar en diferents entorns informàtics.
- Conèixer software bàsic d'ofimàtica, centrant-se en aspectes avançats.
- Conèixer alternatives de software lliure al software d'ofimàtica comercial.
- Ser capaç d'automatitzar la gestió de projectes mitjançant programari específic.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.
- Tenir capacitat d'analitzar i interpretar correctament els resultats estadístics com a suport en el procés de presa de decisions.

CONTINGUTS:

1. Eines avançades del full de càlcul
2. Gestió de projectes
3. Disseny de sistemes d'informació

AVALUACIÓ:

Tipus d'acció	Dates	% nota	Aprovar obligatori (Sí/o)	Resultat d'aprenentatge relacionat
Exercicis Sessions Presencials	Tot el curs	10	No	1, 2, 3
Treball en grup	-	20	Sí	2
Examen	-	70	Sí	1, 2, 3

Sistema d'avaluació

Descripció de les accions d'avaluació:

- Exercici sessions presencials: es tracta de realitzar individualment un conjunt d'exercicis a classe, podent fer ús de qualsevol material de suport. Cada conjunt d'exercicis es corregiran en la sessió presencial posterior a la seva realització. El professor qualificarà globalment l'evolució de l'estudiant en l'assoliment dels resultats d'aprenentatge.
- Treball en grup: es tracta de realitzar un treball en grup, podent fer ús de qualsevol material de suport, i exposar-lo a classe.
- Examen: Per superar l'examen hi ha dues alternatives:
- Avaluació Continua: Consta de tres exercicis individuals (Avaluació 1, 2 i 3 en el pla de treball) que s'han d'aprovar per separat. En cas que alguna Avaluació no es superi, aquesta es pot recuperar en l'examen final.
- Examen Final: Consta de 3 blocs (equivalents a les 3 Avaluacions) que cal aprovar per separat.

La nota final de l'examen és una mitja ponderada dels tres blocs.

BIBLIOGRAFIA:

De cada tema es proporcionarà el material necessari a través del Campus Virtual

Anglès per a l'Administració i Direcció d'Empreses III

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- The aim of the course is to familiarise students with language and language uses related to finance, business and economics in an international framework.
- The learning approach includes a mix of problem-solving activities, text analyses, and vocabulary building exercises, with a strong communicative element.
- The course methodology focuses on content, functional language and grammatical accuracy, with many new topic areas complementing and building on issues studied in other parts of the ADE courses.
- Grammar areas will be studied for homework. All course skills will be developed with exercises related to the world of business and economics.

CONTINGUTS:

1. *Writing reports 1*

1. Facts and opinions
2. Linking words
3. A report on a trade finance website

1. *Writing reports 2*

1. Head office relocation
2. Catering choices
3. Health and leisure needs
4. Style and tone
5. A report on facilities in the new head office

1. *Mergers and acquisitions*

1. Key vocabulary of mergers, takeovers and buyouts
2. Mergers, takeovers and buyouts
3. The role of banks Cause and effect
4. Describing cause and effect
5. Role play: A takeover bid
6. Summarizing a meeting

1. *Negotiating 1*

1. Learn to Love Negotiating
2. Conditional offers;
3. Should we grant this loan?
4. Making proposals, counter-proposals and conditional offers
5. Role plays: Making proposals and conditional offers,
6. Negotiating a loan
7. Summarizing a negotiation

1. *Derivatives*

1. Key vocabulary of derivatives
2. Derivatives; An investment 'time bomb'
3. Derivatives Clarifying, summarizing and paraphrasing
4. Defending or criticizing derivatives

1. *Negotiating 2*
1. Concluding an unsuccessful negotiation
2. Concluding a successful negotiation
3. Saturday opening
4. Dealing with conflict
5. Role play: Negotiating Saturday opening

1. *Presentations 1*
1. Learning styles
2. The introduction
3. Visual aids
4. Preparing an introduction

1. *Presentations 2*
1. Parts of a presentation
2. The end of a presentation
3. Dealing with questions and troubleshooting
4. Beginning and ending the parts of a presentation
5. The ending of a presentation
6. A complete presentation

AVALUACIÓ:

L'avaluació del curs és continuada i obligatòria per poder superar l'assignatura. La nota final és el resultat de la mitjana de les accions d'avaluació i cal obtenir un cinc sobre deu de la part de gramàtica corresponent al 25% de la nota global del curs. Els percentatges dels exercicis avaluable s'especifiquen a les accions d'avaluació. La nota dels treballs no realitzats a la data prevista serà zero i no es podran repetir fora de termini. En cas d'haver suspès la gramàtica, hi ha la possibilitat de fer un examen de recuperació. No es podrà recuperar cap altra part dels continguts.

L'avaluació continuada constarà de les següents parts:

- exercicis de comprensió auditiva - 15%
- exercicis de comprensió lectora - 10%
- exercicis de lèxic - 20%
- exercicis d'expressió escrita - 15%
- pràctica d'expressió oral - 15%
- exercicis de gramàtica - 25%

BIBLIOGRAFIA:

- *Course dossier*

Grammar book:

- Malcolm Mann; Steve Taylore-Knowles. (2008). *Destination B2: Grammar and Vocabulary*. Oxford: Macmillan Reader

Direcció Financera I

Crèdits: 4.50

Segon semestre

OBJECTIUS:

Objectius

Conèixer el concepte de direcció financera i les principals característiques.

Conèixer el finançament extern de l'empresa, ja sigui propi o aliè.

Conèixer el finançament intern, la importància dels beneficis retinguts i de l'amortització econòmica.

Conèixer la planificació financera d'una empresa i saber desenvolupar el pressupost de tresoreria i de gestió.

Ser capaç de realitzar projectes d'inversió i de finançament, i conèixer les principals mesures de rendiment de les inversions per tal de poder prendre decisions.

Conèixer la resistència del rendiment d'un projecte d'inversió a les variacions desfavorables de les diferents variables que el conformen.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic en la feina.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.
- Saber determinar la viabilitat econòmica d'una inversió a partir de criteris de selecció d'inversions, tenint capacitat per interpretar els diferents models teòrics de valoració d'empreses.

CONTINGUTS:

Tema 1: La funció financera de l'empresa

1.1. Introducció a la direcció financera

1.2. Característiques del cicle financer

1.3. Conceptes d'inversió i finançament

1.4. Principals estats financers

Tema 2: Finançament extern

2.1. Finançament aliè

2.1.1. Finançament bancari

2.1.2. Emissions de títols

2.1.3. Valoració d'obligacions

- 2.2. Finançament extern propi
- 2.2.1. Definició i tipus d'accions
- 2.2.2. Valoració de les accions
- 2.2.3. Ampliacions de capital

Tema 3: Finançament intern

- 3.1. Concepte i classes
- 3.1.1. Avantatges i inconvenients de l'autofinançament
- 3.1.2. Efecte multiplicador de l'autofinançament
- 3.2. Beneficis retinguts
- 3.3. Amortització econòmica

Tema 4: Planificació financera

- 4.1. Concepte de planificació financera
- 4.1.1. Planificació financera a llarg termini
- 4.1.2. Planificació financera a curt termini
- 4.2. Estats financers previsionals
- 4.2.1. Compte de resultats previsional
- 4.2.2. Pressupost de tresoreria

Tema 5: Anàlisi dels projectes d'inversió

- 5.1. Introducció
- 5.2. Projectes d'inversió
- 5.3. Projectes de finançament
- 5.3.1. Projecte de finançament aliè
- 5.3.2. Projecte de finançament propi
- 5.4. Projecte agregat
- 5.5. Càlcul del cost de capital
- 5.5.1. Càlcul del cost de capital d'un projecte de finançament aliè
- 5.5.2. Càlcul del cost de capital d'un projecte de finançament propi
- 5.5.3. Càlcul del cost de capital d'un projecte de finançament conjunt
- 5.6. Criteris de selecció d'inversions
- 5.6.1. El valor actual net
- 5.6.2. El valor final net
- 5.6.3. La taxa interna de rendibilitat
- 5.6.4. El termini de recuperació d'inversions
- 5.7. Relacions entre els criteris de selecció d'inversions
- 5.7.1. Relació entre el VAN i el VFN
- 5.7.2. Relació entre la TIR i la taxa de reinversió
- 5.7.3. Relació entre el VAN i la TIR. Projectes d'inversió mixtes
- 5.7.4. La taxa de Fisher
- 5.8. Projectes d'inversió no comparables
- 5.8.1. Projectes d'inversió amb una inversió inicial diferent
- 5.8.2. Projectes d'inversió amb una durada diferent

Tema 6: Anàlisi de sensibilitat

- 6.1. Introducció
- 6.2. Anàlisi de sensibilitat del VAN
- 6.3. Anàlisi de sensibilitat de la TIR
- 6.4. Anàlisi de sensibilitat del VFN

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura pretén mesurar el grau d'aprenentatge global aconseguit per l'alumne. Concretament l'avaluació consta de:

- Un exercici de pressupostos obligatori que suposa un 20% de la nota.
- Un exercici de projectes d'inversió i finançament que suposa un 20% de la nota.
- Un examen teòric obligatori que suposa 20% de la nota.
- Un examen global obligatori que suposa un 60% de la nota.

Per poder aprovar l'assignatura i fer la mitjana cal aprovar l'examen global.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Brealey, R.; Myers, S. *Fundamentos de financiación empresarial*. Ed. McGraw-Hill, 1998.
- Brealey, R.; Myers, S.; Marcus, A. *Principios de dirección financiera*. Ed. McGraw-Hill, 1996.
- Ferruz, Luis. *Dirección Financiera*. Barcelona: Gestión 2000.
- Keown, A.; Petty, J.; Scott, D.; Martin, J. *Introducción a las finanzas*. Ed. Prentice Hall, 1999.
- Suarez Suarez, A. *Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa*. Madrid: Pirámide, 1996.

Economia de l'Empresa III. Recursos Humans

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Pretenem que l'alumne adquireixi i entengui els elements clau per fer la gestió de les persones que treballen en l'organització perquè cooperin i facilitin l'èxit d'una empresa. Partim del principi que, especialment en les empreses, és el factor humà el que diferencia que una idea o un negoci tingui èxit o fracassi. Gestionar eficaçment les persones per saber obtenir llurs millors aportacions és fonamental, però també ho és estructurar un marc organitzatiu i laboral que permeti el desenvolupament de les capacitats d'aquells que treballen a l'empresa.

En el transcurs del programa passarem revista al conjunt de tècniques i processos que afecten la direcció i gestió de persones i ho farem de manera que sigui fàcil d'introduir-les en les organitzacions, independentment de l'àmbit en què s'insereixi la seva activitat.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Desenvolupar habilitats directives de gestió de persones i ser capaç de dur a terme negociacions per obtenir acords favorables i sostenibles en l'àmbit de la gestió empresarial.

CONTINGUTS:

El programa de l'assignatura començarà donant una visió global del marc legislatiu actual que regula les relacions laborals. Seguidament s'explicarà l'origen i evolució dels recursos humans fins a l'actualitat. A partir d'aquí s'exposaran els diferents subsistemes de recursos humans que conviuen i interaccionen entre ells dins d'una organització empresarial, que són els següents:

- Planificació de personal.
- Procés d'entrada i sortida.
- Organització i descripció de llocs de treball.
- Programes de formació.
- Sistemes de recompensa.
- Negociació col·lectiva.
- Motivació.
- El grup en l'organització.
- Comunicació organitzativa.
- Avaluació de l'acompliment.

AVALUACIÓ:

Hi haurà dos controls i un treball de síntesis cap al final de l'assignatura. Els dos controls representaran el 40% i el 40% respectivament de la nota final, i el treball de síntesi tindrà un valor del 20% sobre la nota final. La nota mínima per fer mitja entre els mòduls i el treball de síntesi serà de 4.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Peters, Tom *Nuevas organizaciones en tiempos de caos*. Bilbao: Deusto, 1994.
- Perretti, Jean Marie *Todos somos directores de recursos humanos*. Barcelona: Gestión 2000. 1997.
- Handy, Charles *Más allá de la incertidumbre*. Apóstrofe. 1997.
- K.Gretz i S.Drozdeck *Aproveche la creatividad de sus empleados*. McGraw-Hill. 1994.
- Aedipe *La dimensión humana de la empresa del futuro*. Bilbao: Deusto, 1992.
- Covey, Stephen *Los siete hábitos de la gente eficaz*. Barcelona: Paidós Empresa n. 16. 1992.
- Semler, Ricardo *Radical*. Barcelona: Gestión 2000, 1996.
- Gasalla, José María *La nueva dirección de personas*. Madrid: Pirámide, 1997.
- Aguirre de Mena, J. *Dirección y gestión de personal*. Madrid: Pirámide, 2000.
- Iglesias Millán, J.A. *La gestión de los recursos humanos aplicada al sector turístico*. Barcelona: Bosch, 1992.
- Nebot López, M.J. *La selección de personal*. Fundación Confemetal, 1999.
- Serrat Julià, Josep *La gestión de personal en la empresa turística*. Centro de Estudios Ramon Areces, 1996.
- Elordoy Mota, Juan *Estrategia de empresa y recursos humanos*. McGraw-Hill, 1993.
- Puchol, Luis *Dirección y gestión de recursos humanos*. Madrid: Díaz de Santos, 2000.

Estadística

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura introduïm l'estudiant en l'estadística inferencial. Fem especial atenció en el càlcul de probabilitats amb models de variables aleatòries, tant discretes com contínues. Aquest és un primer pas per la comprensió dels fenòmens quantitius econòmics i empresarials. També es treballen els conceptes de mostreig, tant des d'un punt de vista teòric com pràctic i l'estimació de paràmetres poblacionals. Per acabar s'expliquen els principals contrastos d'hipòtesis i el model de regressió lineal simple. Tots aquests conceptes es treballen mitjançant la resolució de problemes aplicats a la gestió empresarial.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir capacitat d'analitzar i interpretar correctament els resultats estadístics com a suport en el procés de presa de decisions.

CONTINGUTS:

1. Variables aleatòries unidimensionals.
  1. Funcions de probabilitat i de distribució.
  2. Models de variables aleatòries discretes.
  3. Models de variables aleatòries contínues.
2. Variables aleatòries bidimensionals.
  1. Definició.
  2. Covariància i correlació.
3. Mostreig.
  1. Noció de mostra.
  2. Tipus de mostreig.
  3. Estadístics bàsics.
4. Estimació de paràmetres.
  1. Definició d'estimador.
  2. Propietats dels estimadors.
  3. Estimació puntual.
  4. Estimació per interval.
5. Contrastació d'hipòtesis.
  1. Definició. Tipus d'error.
  2. Hipòtesis sobre la mitjana.
  3. Hipòtesis sobre la variància.

4. Hipòtesis sobre proporcions.
5. Anàlisi de la variància.
6. Proves Khi-quadrat.
  1. Contrast de la bondat de l'ajustament.
  2. Contrast d'homogeneïtat.
  3. Contrast d'independència.
7. Model de regressió lineal simple
  1. Formulació i hipòtesis.
  2. Estimació de paràmetres.
  3. Inferència, bondat de l'ajustament i predicció.
8. Utilització del programa informàtic SPSS per treballar models de variables aleatòries i resoldre exercicis d'interval de confiança i contrastos paramètrics.

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà, en l'única convocatòria, de forma contínua. Per avaluar l'assoliment de les competències de l'assignatura el professor realitzarà tres controls durant el quadrimestre.

La nota final serà la mitjana d'aquests tres controls, sempre i quan s'hagi obtingut una nota mínima de 4.

En cas de no superar la nota mínima o no tenir una mitjana aprovada, només es podrà recuperar un control una vegada finalitzades les classes.

BIBLIOGRAFIA:

- Alea Riera, M.V. *Estadística aplicada a les ciències econòmiques i socials*. Barcelona: UB /McGraw Hill, 1999.
- Newbold, P. *Estadística para los Negocios y la Economía*. PrenticeHall, 2008.
- Hanke, J.E.; Reitsch, A.G. *Estadística para negocios*. Irwin, 1995.
- Martín-Pliego, F.J.; Montero, J.M.; Ruíz-Maya, L. *Problemas de inferencia estadística*. Thomson, 2005.
- Parra, I. *Problemas de inferencia estadística*. Thomson, 2003.
- Ruíz-Maya, L.; Martín-Pliego, F.J. *Fundamentos de inferencia estadística*. Thomson, 2005.
- Wonnacot, T.H.; Wonnacot, R.J. *Fundamentos de estadística para administración y economía*. Mèxic: Limusa, 1989.

Història Econòmica Mundial

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

La història econòmica contemporània analitza l'evolució de l'economia mundial i la diferenciació territorial que ha generat. Es tracta de donar als estudiants les referències històriques que els han de permetre comprendre l'estructura i la situació econòmiques internacionals del present. Per tant, l'objectiu fonamental d'aquesta assignatura és que l'alumnat adquireixi les competències que es proposen.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir una formació bàsica de la història econòmica amb esperit crític dels fets històrics i les seves conseqüències i saber relacionar els diferents fets econòmics que han succeït al llarg dels anys.

CONTINGUTS:

Els continguts de la matèria comprenen tres grans capítols:

- Presentació. Tipologia de les grans formes econòmiques i l'origen i les característiques del capitalisme industrial durant l'edat moderna.
- La formació del món contemporani a través de la 1ª Revolució Industrial britànica i les pautes d'industrialització mundials durant l'edat contemporània. Del segle XIX també s'estudien els factors de desenvolupament econòmic i les idees.
- Finalment s'aborden les transformacions del segle XX: de la segona revolució industrial a la globalització.

AVALUACIÓ:

L'avaluació final de l'assignatura és el resultat de la mitjana aritmètica ponderada de les diferents parts on s'avaluen activitats diverses com exercicis (30%), proves parcials de contingut (30%), de vocabulari (20%), lectures (20%), treball en equip (20%). El fet de no lliurar un exercici escrit té una penalització de -0.3 punts de la nota final per cadascun dels exercicis no presentats.

A més, cal tenir present que hi ha una sola convocatòria, que l'avaluació és continuada, que la recuperació dels continguts no superats de l'assignatura només és parcial.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Feliu, G.; Sudrià, C., *Introducció a la història econòmica mundial*. Barcelona-València: Universitat Barcelona - Universitat de València, 2006.
- Aracil, R., *Historia Económica Contemporánea*. Barcelona: Teide, 1988.
- Aracil, R.; Segura, A. *Història econòmica mundial i d'Espanya*. Barcelona: Teide, 1993.
- Ashwort, W. *Breve historia de la economía internacional, desde 1850*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 1978.
- Beaud, M., *Historia del capitalismo. De 1500 a nuestros días*. Barcelona: Ariel, 1986.
- Bernard, P.J., *Histoire du développement économique. XVIII-XXène. siècles*. París: Ellipses, 1989.
- Bustelo, F., *Historia Económica. Introducción a la historia económica mundial. Historia económica de España en los siglos XIX y XX*. Madrid: Editorial Complutense, 1994.
- Cameron, R., *Historia económica mundial. Desde el paleolítico hasta el presente*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Cipolla, C.M., *Historia económica de Europa. 3: La Revolución industrial. 4: El nacimiento de las sociedades industriales. 5: El siglo XX. 6: Economías contemporáneas*. Barcelona: Ariel, 1979-1982.
- Delfauld, P.; Gerard, Cl.; Guillaume, P.; Lesourd, J A. *Nueva historia económica mundial (siglos XIX-XX)*. Barcelona: Vicens Vives, 1984.
- Foreman-Peck, J., *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas mundiales desde 1850*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Kenwood, A. G.; Lougheed, A. L., *Historia del desarrollo económico internacional. Desde 1820 hasta nuestros días*. Madrid: Istmo, 1989.
- Maddison, A., *Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas. Una visión comparada a largo plazo*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Niveau, M., *Historia de los hechos económicos contemporáneos*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Vidal, J.M., *Cap a una economia mundial. Nord-Sud cara a cara*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1995.

Enllaços

- <http://www.xtec.net/~aguui1/socials/index.htm>
- <http://www.gobiernodecanarias.org/educacion/9/Usr/Apdorta/resocial.htm>
- <http://www.socialesweb.com/http://pandora.uab.es/weblib/pagines/ecanales.html>
- <http://www.uv.es/~apons/http://www.xtec.net/~jdolcet/socials/>
- <http://www.csic.es/cbic/BGH/recinter.htm>
- <http://www.iespana.es/jocana59/enlaces/index.htm>
- <http://www.historiasiglo20.org/>
- <http://www.ucm.es/BUCM/ghi/0500.htm>
- http://www.upf.edu/bibtic/nova_url.htm
- <http://www.gobiernodecanarias.org/educacion/geohis/>
- <http://personal4.iddeo.es/jllovet/ghcweb/index.html>
- <http://www.geocities.com/SunsetStrip/Studio/2982/historia.html>
- <http://webs.racocatala.cat/seglexx/http://www.xtec.net/~csoria1/>
- <http://www.xtec.net/~jperez/hmc/>
- <http://idd02n6r.eresmas.net/spanish.htm>
- <http://www.buscabiografias.com/>
- <http://www.biografiasyvidas.com/>
- <http://www.orange.fr/bin/frame.cgi?u=http%3A//pp.auto.search.ke.voila.fr/>
- <http://www.cinehistoria.com/>
- <http://www.cinescola.info/>
- <http://www.xtec.net/~jbuxader/index.htm>

Microeconomia II

Crèdits: 4.50

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura desenvolupa temes de Microeconomia Intermèdia. A la primera part s'expliquen les possibles errades del mercat. Situacions en les quals els mercats competitius no funcionen correctament; errades del mercat que requereixen la intervenció pública per evitar els efectes perversos sobre el benestar. La segona part analitza diverses estructures dels mercats reals avaluant els efectes sobre el benestar i l'assignació de recursos.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Entendre els principis bàsics de l'economia (tant en l'àmbit microeconòmic com macroeconòmic).
- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.
- Conèixer i entendre els mètodes (anàlisi positiva i normativa, anàlisi estàtica i dinàmica) i els instruments de l'anàlisi econòmica (tècniques d'anàlisi, llenguatge econòmic, interrelació entre variables, etc.).

CONTINGUTS:

1. L'equilibri competitiu i els teoremes de l'Economia del Benestar
2. Les limitacions del mercat competitiu. Errades del mercat i intervenció pública
3. Els mercats de factors productius. El mercat de treball. Els mercats de capital.
4. Models de competència imperfecta: Monopoli, oligopoli, competència monopolística.

AVALUACIÓ:

Hi haurà tres proves escrites al llarg del curs i diversos exercicis per a la correcció en grups. A la convocatòria escaient hi haurà una recuperació de les parts no superades.

BIBLIOGRAFIA:

- Bowles, S. (2003): *Microeconomics. Behavior, institutions and evolution*. Princeton University Press.
- Gravelle, H.; Rees, R. (2006): *Microeconomía*. Pearson.
- Frank, Robert H.(2009): *Microeconomía intermedia. Análisis y comportamiento económico*. Madrid: McGraw Hill.

- Nicholson, W. (2004): *Teoría Microeconómica*. 8a ed. Thomson.
- Nicholson, W. (2006): *Microeconomía Intermedia*. 9a ed. Thomson.
- Katz, M.; Rosen, H.; Morgan, W. (2006): *Microeconomía intermedia*. McGraw-Hill.
- Carrasco *et al.* (2003): *Microeconomía intermedia. Problemas y cuestiones*. McGraw-Hill.

Sistemes de Gestió de la Informació II

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Analitzar, avaluar i sintetitzar les necessitats d'informació de l'organització i saber aplicar les tecnologies de la informació més adequades a les seves necessitats.
- Aprendre a implementar i gestionar una Base de Dades.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

1. Model Relacional
2. Gestors de Bases de Dades
  1. Creació de Bases de Dades
  2. Consultes QBE
  3. Llenguatge SQL
  4. Informes
  5. Formularis

AVALUACIÓ:

Tipus d'acció	Dates	% nota	Aprovar obligatori (Sí/o)	Resultat d'aprenentatge relacionat
Exercicis Sessions Presencials	Tot el curs	10	No	1, 2, 3
Treball en grup	-	20	Sí	1, 2, 3
Examen	-	70	Sí	1, 2, 3

Sistema d'avaluació

Descripció de les accions d'avaluació:

- Exercici sessions presencials: es tracta de realitzar individualment un conjunt d'exercicis a classe, podent fer ús de qualsevol material de suport. Cada conjunt d'exercicis es corregiran en la sessió presencial posterior a la seva realització. El professor qualificarà globalment l'evolució de l'estudiant en l'assoliment dels resultats d'aprenentatge.
- Treball en grup: es tracta de realitzar un treball en grup, podent fer ús de qualsevol material de suport, i exposar-lo a classe.
- Examen: Per superar l'examen hi ha dues alternatives:
- Avaluació Continua: Consta de tres exercicis individuals (Avaluació 1, 2 i 3 en el pla de treball) que s'han d'aprovar per separat. En cas que alguna Avaluació no es superi, aquesta es pot recuperar en l'examen final.
- Examen Final: Consta de 3 blocs (equivalents a les 3 Avaluacions) que cal aprovar per separat.

La nota final de l'examen és una mitja ponderada dels tres blocs.

BIBLIOGRAFIA:

De cada tema es proporcionarà el material necessari a través del Campus Virtual

ASSIGNATURES DE TERCER CURS

Compatibilitat de Costos

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

La comptabilitat de costos és una de les parts de la comptabilitat de gestió i se centra en el càlcul de costos dels serveis o productes que ofereix una empresa. L'assignatura pretén que l'estudiant aprengui a pensar en termes de costos i de gestió empresarial. L'objectiu de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga calcular el resultat intern de l'empresa.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic en la feina.
- Sensibilitat cap a temes mediambientals i socials.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer com la comptabilitat s'utilitza com a llenguatge de la realitat econòmica de l'empresa.
- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

1.- Introducció a la comptabilitat interna.

- La comptabilitat com a sistema d'informació
- La comptabilitat externa i la comptabilitat interna
- Conceptes fonamentals de la comptabilitat interna

2.- El cost dels factors

- Definició
- Classificació dels costos

3.- Anàlisi del cicle intern de l'empresa

- Classes de producció
- Els processos productius

3.- El cicle comptable de la comptabilitat de costos

- Classificació dels costos
- Localització dels costos
- Imputació dels costos
- Compte de resultats

4.- Classes de costos

- El cost dels materials
- El cost del personal
- Els costos indirectes

5.- Localització i imputació dels costos

- Definició i classificació
- Repartiment primari i secundari
- Imputació dels costos

6.- Sistemes de costos per ordres de producció i per processos

- Sistema de costos per ordres de producció
- Sistema de costos per processos

7.- El sistema de costos complets

- Full costing
- Imputació racional

8.- La producció conjunta

- Definició de costos conjunts
- Els productes principals
- Els subproductes

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura s'obté a partir de la següent avaluació contínua:

- A la finalització del tema 4 es realitzarà un control teòric per comprovar els coneixements adquirits fins el moment (20%)
- Durant el curs, s'hauran de resoldre, comentar i entregar 2 exercicis a la professora (30%)
- A la finalització del tema 8 hi haurà un control pràctic, que cal aprovar per poder superar l'assignatura (50%).

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Amat, O.; Soldevila, P. *Contabilidad y gestión de costes*. Barcelona: Gestión 2000, 2002.
- Amat, O.; Soldevila, P.; Aguilà, S. *Ejercicios y casos resueltos de contabilidad y gestión de costes*. Barcelona: Gestión 2000, 2000.
- Horngren, C.T.; Foster, G. *Contabilidad de costos*. Ed. Pearson Prentice Hall, 2007.
- Martín Peña, F.; Ros, J. *Costes. Contabilidad y Gestión* Centro de Estudios Financieros. 2003.
- Paxau, E.; Pérez, A. *Costos empresariales i control de gestió. Casos pràctics*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Rocafort, A.; Ferrer, V. *Contabilidad de costes: fundamentos y ejercicios resueltos*. Bresca Profit, 2008.

- Tejada, A.; Pérez, R. *Contabilidad de costes*. Ed. Pearson Prentice Hall, 2004.
- Viñas, J. *Exercicis resolts de comptabilitat de costos*. Universitat de Girona, 2002.

Direcció Financera II

Crèdits: 4.50

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura està orientada a la valoració de l'empresa, i a mostrar com aquest valor queda modificat per les decisions financeres. Per introduir-nos en la valoració s'haurà d'identificar primer terme quins són els mecanismes vàlids de valoració, després determinar quines són les tècniques utilitzades per valorar l'empresa i, per últim, analitzar com afecten al valor de l'empresa les decisions financeres.

L'objectiu es proporcionar a l'estudiant els coneixements i els mecanismes necessaris per poder determinar i analitzar la relació entre rendibilitat i risc d'un títol i/o cartera de títols a partir dels diferents models financers i també reconèixer els efectes que la política financera de l'empresa té sobre el seu valor.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Saber determinar la viabilitat econòmica d'una inversió a partir de criteris de selecció d'inversions, tenint capacitat per interpretar els diferents models teòrics de valoració d'empreses.

CONTINGUTS:

Tema 1.- Teoria del mercat eficient

1.1- Concepte de mercat eficient

1.2- Hipòtesi de mercat eficient

1.3- Evidències empíriques de l'eficiència del mercat

1.4- Conclusions sobre l'eficiència del mercat

Tema 2.- La borsa. Tècniques d'inversió.

2.1- Anàlisi Fonamental

2.2- Anàlisi tècnica "xartista"

2.3- Anàlisi tècnica quantitativa

Tema 3.- Teoria de valoració d'actius financers

3.1- Teoria de selecció de carteres model Markowitz

3.2- Model diagonal de Sharpe

3.3- Teoria de l'equilibri en el mercat de capitals

3.4- Model CAPM (Capital Asset Pricing Model)

3.5- Model APT (Arbitratge Pricing Theory)

3.6- Model de tres factors.

Tema 4.- Efectes de la política financera sobre el valor de l'empresa

4.1- Estructura financera òptima

4.2- Posició Modigliani-Miller MM

4.3- Incidència dels impostos en la tesi de MM

4.4- Costos d'insolvència i l'estructura financera òptima

4.5- Polítiques de dividendes i influència dels dividendes en el valor de les accions

4.6- Política de dividendes segons Modigliani-Miller

4.7- Efecte dels impostos en la política de dividendes

AVALUACIÓ:

Per avaluar els resultats aconseguits per l'alumne es tindrà en compte:

- La realització de diferents pràctiques. Se n'haurà de realitzar com a mínim una de cada tema. El valor de totes aquestes pràctiques serà de 5 punts i s'hauran de realitzar totes per poder superar l'assignatura.
- Dos exàmens o controls, un sobre el tema 3 i l'altre sobre el tema 4. El del tema 3 tindrà un valor de 3 punts i el del tema 4 de 2 punts. Aquests exàmens inclouran una part teòrica i una de pràctica i totes dues tindran el mateix valor.

Per superar l'assignatura caldrà que:

- S'hagin realitzat i lliurat totes les pràctiques en els terminis establerts.
- Obtenir una nota mínima total de 1,5 punts sobre els 5 dels exàmens.
- Que la suma de la nota dels dos exàmens i la de les pràctiques sigui igual o superior a 5 punts sobre els 10 totals.

Repesca

- Els alumnes que no hagin superat l'assignatura a través de l'avaluació continuada tindran la possibilitat de fer un examen de repesca de 5 punts sobre tots els continguts de l'assignatura.
- No es podrà repescar cap pràctica.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Breadley, Richard A.; Myers, Stewart, C. *Fundamentos de financiación empresarial*. 5ª ed. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana de España, 2002. 805 pàg. ISBN 8448120221.
- Suárez Suárez, Andrés. *Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa*. 21ª ed. Madrid: Pirámide, 2005. ISBN 8436818997.

Complementària

- Berk, Jonathan; Demarzo, Peter. *Finanzas Corporativas*. 1a ed. Mèxic: Pearson Educación, 2008. 988 pàg. ISBN 9706860142.
- Block, Stanley B.; Hirt, Geoffrey, A. *Administración Financiera*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana de España, 2005. 653 p.
- Block, Stanley B.; Hirt, Geoffrey, A. *Fundamentos de gerencia financiera*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana de España, 2001.
- Bodie, Zvi; Kane, Alex; Marcus, Alan J. *Principios de inversiones*. 5a ed. Madrid: McGraw-Hill, 2004. 578 pàg. ISBN 8448140753.
- Bodie, Zvi; Merton, Robert C. *Finanzas*. Mèxic D.F.: Pearson Educación, 2003. 479 pàg. ISBN 9702600979.
- Breadley, Richard A.; Myers, Stewart C. *Principios de finanzas corporativas*. 7ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 2003. 764 pàg. ISBN 8448121562.
- Breadley, Richard A.; Myers, Stewart C. *Principles of corporate finance*. 4th ed. New York: McGraw-Hill, 1991. 924, 15, 11 19, 21 pàg. ISBN 0-07-100756-3.
- Breadley, Richard A.; Myers, Stewart C.; Marcus, Alan J. *Fundamentos de finanzas corporativas*. 5ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 2007. 848 pàg. ISBN 8448156617.
- Breadley, Richard A.; Myers, Stewart C.; Marcus, Alan J. *Principios de dirección financiera*. Madrid: McGraw-Hill, 1996. ISBN 84-481-0608-3.
- Brigham, Eugene F.; Houston, Joel F. *Fundamentos de administración financiera*. 10a ed. Mèxic D.F.: Thomson, 2005. 831, [61] pàg. ISBN 970-686-431-8.
- Díez de Castro, Luis; López, Joaquín. *Dirección financiera*. Madrid: Prentice Hall, 2008. 256 pàg. ISBN 978-848-322-351-2.
- Gómez-Bezares, Fernando. *Gestión de carteras: (eficiencia, teoría de cartera, CAPM, APT)*. 2a ed. Bilbao: Desclée de Brouwer, 2000. 179 pàg. ISBN 8433009842.

Econometria I

Crèdits: 4.50

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén introduir l'estudiant en els models estadístics, econòmics i econòmics. Els objectius són entrenar l'alumne en la pràctica empírica per tal de conèixer la realitat econòmica, oferir recursos i estratègies per les tècniques quantitatives més usades. Iniciar a l'alumne en la modelització econòmica mitjançant paquets informàtics.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir capacitat d'analitzar i interpretar correctament els resultats estadístics com a suport en el procés de presa de decisions.

CONTINGUTS:

Tema 1. El model de regressió lineal múltiple.

Especificació. Estimació. Inferència. Predicció. Restriccions. Permanència estructural.

Tema 2. Observacions atípiques.

Palanquejament d'una observació. Anàlisi de residus. Distància de Cook.

Tema 3. Multicol·linealitat.

Causas. Conseqüències. Detecció. Solucions.

Tema 4. Variables exògenes qualitatives.

Variables dicotòmiques i polinòmiques. Interpretació dels coeficients.

Tema 5. Problemes del MRLM.

Heteroscedasticitat i autocorrelació. Concepte, detecció i solucions.

AVALUACIÓ:

Dues proves durant el curs que comptaran un 25% cadascuna. El 50% restant s'obté d'un enunciat integrador al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Alegre, J.; Arcarons, J.; Bolancé, C.; Díaz, L. *Problemas y Ejercicios de Econometría*. Madrid: AC, 1995.
- Artís, M.; Clar, M.; del Barrio, T.; Guillén M.; Suriñach, J. *Introducció a l'Econometria*. Barcelona: Ediuoc, 1999.

- Fernández, A.; González, P.; Regúlez, M.; Moral, P.; Esteban, V. *Ejercicios de Econometría*. Madrid: McGraw-Hill, 2a ed, 2005.
- Gujarati, D. *Principios de Econometría*. Mèxic: McGraw-Hill, 3 aed, 2006.
- Gujarati, D. , Porter, D.C. *Econometría*. Mèxic: McGraw-Hill, 5a ed, 2009.
- Greene, W. *Análisis Econométrico*. Madrid: Prentice Hall, 2000.
- Martín, G.; Labeaga, J.M.; Mochón, F. *Introducción a la Econometría*. Madrid: Prentice Hall, 1997.
- Wooldridge, J.M. *Introducción a la econometría. Un enfoque moderno*. Madrid: Thomson, 2a ed, 2006.

Matemàtiques de les Operacions Financeres

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Proporciona a l'estudiant els fonaments i les bases matemàtiques necessàries per valorar els conjunts de capitals financers que intervenen en les operacions financeres, de manera que es familiaritzi amb la terminologia i l'operativa pròpia de la matèria.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic en la feina.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.
- Saber determinar la viabilitat econòmica d'una inversió a partir de criteris de selecció d'inversions, tenint capacitat per interpretar els diferents models teòrics de valoració d'empreses.

CONTINGUTS:

Tema 1. Introducció.

- Operació financera.
- Capital financer.
- Classificació d'operacions.
- Equivalència financera.

Tema 2. Règims financers.

- Interès simple vençut (descompte matemàtic).
- Interès simple anticipat (descompte comercial).
- Interès compost vençut. Interès compost anticipat (descompte compost).
- Equivalències.
- Lletres del tresor.
- Pagarés.

Tema 3. Rendes.

- Part general.
- Rendes constants.
- Rendes variables geomètricament i aritmèticament.

- Rendes fraccionades.
- Obligacions i bons.

Tema 4. Préstecs.

- Part general.
- Préstecs d'amortització no periòdica.
- Préstecs d'amortització periòdica.
- Valoració de préstecs.

AVALUACIÓ:

- Dels temes 2, 3 i 4 n'hi haurà una prova al final de cada tema que tindrà un pes del 20% de la nota total. El 40% restant s'obtéindrà d'un enunciat integrador al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Teoria:

- Gil Peláez, L. *Matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.
- Rodríguez Rodríguez, A. *Matemática de la financiación*. Romargraf, 1994.

Problemes:

- Alegre Escolano, P.; Badia Batlle, C.; Borrel Vidal, M.; Sancho Insa, T. *Ejercicios resueltos de Matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.
- Fontanals Albiol, H. *Matemática financiera. Supuestos*. Ediciones S, 1992.
- Gil Peláez, L.; Barquero, M.J.; Gil, M.A.; Maestro, M.L. *Matemática de las operaciones financieras. Problemas resueltos*. Madrid: AC, 1989.
- González Catalá, V. *Enfoque práctico de las operaciones de la Matemática Financiera*. Madrid: Ediciones Sociales, 1991.
- Vicente Soriano, X. *Problemas resueltos de matemática financiera*. Vic: Eumo Editorial, 1996.

Tots ells es poden localitzar a la biblioteca de la UVic.

Complementària

S'especificarà amb cada tema.

Optatives

Crèdits: 21.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'objectiu de l'assignatura és conèixer, a nivell teòric i pràctic, la disciplina auditora mitjançant les tècniques bàsiques que cal utilitzar en les diferents àrees d'auditoria per assolir els objectius, control intern i procediments d'auditoria propis de cada àrea en el desenvolupament de la tasca auditora.

Es tracta de poder elaborar i interpretar l'informe d'auditoria per tal de veure si els comptes anuals que presenta l'empresa reflecteixen la imatge fidel del patrimoni de la situació financera i dels resultats.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Sensibilitat cap a temes mediambientals i socials.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer com la comptabilitat s'utilitza com a llenguatge de la realitat econòmica de l'empresa.
- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

Tema 1: Introducció a l'auditoria

- 1.1. Concepte, naturalesa i objectius de l'auditoria.
- 1.2. Origen històric de l'auditoria.
- 1.3. Auditoria externa i auditoria interna.
- 1.4. Altres tipus d'auditoria.

Tema 2: Marc legal de l'auditoria

- 2.1. Llei d'auditoria de comptes.
- 2.2. Reglament de la llei d'auditoria de comptes.
- 2.3. Normes tècniques d'auditoria.
- 2.4. Normes especials.

Tema 3: Tècniques bàsiques d'auditoria

- 3.1. Observacions físiques.
- 3.2. Confirmació directa.
- 3.3. Revisió analítica.
- 3.4. Revisió de comptes
- 3.5. Control Intern.

Tema 4: Desenvolupament d'una auditoria

- 4.1. Planificació de l'auditoria.
- 4.2. Organització i programa d'auditoria.
- 4.3. Evidència en auditoria.
- 4.4. Papers de treball.
- 4.5 Divisió del treball per àrees d'auditoria.

Tema 5: Àrees d'auditoria

- 5.1. Àrees objecte d'estudi
- 5.2. Objectius de cada àrea.
- 5.3. Control intern de cada àrea.
- 5.4. Procediments de cada àrea.

Tema 6: L'informe d'auditoria

- 6.1. Concepte i elements bàsics de l'informe d'auditoria.
- 6.2. Opinió de l'auditor.
- 6.3. Circumstàncies amb possible efecte en l'opinió de l'auditor.
- 6.4. Fets posteriors.
- 6.5. Publicació i models d'informes d'auditoria.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura pretén mesurar el grau d'aprenentatge global aconseguit per l'alumne. Concretament l'avaluació consta de:

- Dos controls pràctics que representen un 30% de la nota
- Un examen teòric que representa un 20% de la nota i que cal aprovar.
- Un examen pràctic que representa el 50% de la nota i que cal aprovar.

BIBLIOGRAFIA:

- Amat, O. *Análisis de Estados Financieros*. Barcelona: Gestión 2000. Última edició.
- Casals, R.; Gassó, J.M.; Soria, C. *Fundamentos de auditoria*. ICJC.
- Goxens, M.A.; Gay, J.M.; *Análisis de estados contables. Diagnóstico económico-financiero*. Prentice Hall.
- Llei 12/2010 de 30 de juny per la qual es modifica la Llei 19/1988 de 12 de juliol d'Auditoria de comptes, la Llei 24/1988 de 28 de juliol, dels mercats de valors i el text refós de la Llei de societats anònimes per a la seva adaptació a la normativa comunitària.
- Madariaga, J.M.; Kirkby, D. *La auditoria en la práctica*. Bilbao: Deusto, 1998.
- Madariaga, J.M.; *La auditoria de cuentas en la empresa española*. Bilbao: Deusto, 1998.
- Omeñaca García, J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, última edició.
- Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de Contabilidad Financiera y de Sociedades*. Bilbao: Deusto, última edició.
- Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital .
- Reial Decret 1514/2007 de 16 de novembre pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat

- Sierra, G.; Orta, M. *Teoría de l'auditoria financiera*. McGraw-Hill, 1996.
- Álvarez López, J. *Introducción a la Contabilidad*. Editorial Donostiarra, última edició.
- Domínguez Pérez, J.L.; Gay Saludas, J.M.; Losilla Ramírez, M.; Melús Fernández, J.J.; Osés García, J. *Contabilidad Financiera, aplicación práctica de las normas de valoración*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Requena Rodríguez, J.M. *El resultado de la empresa*. Barcelona: Ariel, última edició.
- Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad Financiera*. Editorial Trivium, última edició.
- Rivero Torre, P. *Análisis de Balances y Estados complementarios*. Madrid: Pirámide, última edició.
- Sáez Torrecilla, *Casos prácticos de Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Sáez Torrecilla, *Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Vela Pastor, M.; Montesinos Julve, V.; Serra Salvador, V. *Manual de Contabilidad*. Barcelona: Ariel, última edició.
- Wanden-Berghe, J.L. *Manual de Contabilidad General*. Madrid: Pirámide, última edició.

Comptabilitat III

Crèdits: 4.50

Segon semestre

OBJECTIUS:

Les organitzacions econòmiques s'enfronten cada vegada més a un nivell més alt de complexitat i a uns entorns que canvien contínuament i això fa que hagin d'anticipar l'evolució i el funcionament dels diferents negocis, visualitzant en la mesura del possible els seus punts forts i dèbils. En aquest marc, doncs, la comptabilitat de gestió s'inscriu precisament en aquesta lògica de dotar les organitzacions de les eines que li serveixen per gestionar els seus negocis.

L'objectiu de l'assignatura és oferir les eines que la comptabilitat de gestió ofereix a les empreses per implantar els sistemes d'informació adients per tal que els directius tinguin la informació necessària de cada àrea de negoci per a la presa de decisions.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Sensibilitat cap a temes mediambientals i socials.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer com la comptabilitat s'utilitza com a llenguatge de la realitat econòmica de l'empresa.
- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

Tema 1. La comptabilitat de gestió

1.1.- Definició

1.2.- Objectius

Tema 2. Model Direct Costing

2.1.- Definició

2.2.- Presa de decisions

Tema 3. Control pressupostari

3.1.- Pressupostos

3.2.- Costos estàndard i desviacions

Tema 4.- Altres desenvolupaments de la comptabilitat de costos com a eina de gestió

4.1. Anàlisi cost-volum-benefici

4.2.- El model ABC

4.3.- Els costos de la qualitat

Tema 5. Els indicadors i el quadre de comandament integral

5.1.- Els indicadors

5.2.- El quadre de comandament integral

AVALUACIÓ:

- Hi haurà un control al final dels temes 2, 3 i 4, que tindran un pes cadascun d'un 20%, és a dir, un total del 60% (el tema 1 s'avaluarà juntament amb el tema 2). És obligatori realitzar els 3 controls per poder aprovar l'assignatura.
- El tema 5 s'avaluarà realitzant un treball que valdrà un 20%.
- El 20% restant de la nota s'obtindrà amb el lliurament d'exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

- Amat, Joan M. *Control presupuestario*. Barcelona: Gestión 2000, 1992.
- Amat, O. *La Contabilidad de gestión actual: nuevos desarrollos*. Madrid: Asociación Española de Contabilidad y Administración de Empresas, 1994
- Amat, O. *Ejercicios y casos resueltos de contabilidad y gestión de costes*. Barcelona: Gestión 2000, cop. 2000
- Amat, O.; Soldevila, P. *Contabilidad y gestión de costes*. Ediciones Gestión 2000. 2011
- Amat, O.; Soldevila, P i Aguilà, S. *Ejercicios y casos resueltos de contabilidad y gestión de costes*. Barcelona: Gestión 2000, 2000.
- Amat, O. *Costes de Calidad y de no Calidad*. Barcelona: Gestión 2000, 2004.
- Ayuso, A.; Barrachina, M.; Garrigos, R.; Tamarit, C.; Urquidi, A. *Casos prácticos resueltos de contabilidad de costes*. 2011
- Brimson James, A. *Contabilidad por actividades: un enfoque de costes basado en las actividades*. Barcelona: Marcombo, 1995.
- Cañabate, A. *Casos de costos i presa de decisions*. Barcelona: UPC, 1993.
- Horngren, C.T.; Foster, G. *Contabilidad de costos*. Ed. Pearson Prentice Hall, 2007.
- Kaplan, Robert S. *El Cuadro de mando integral. The balanced scorecard*. Barcelona: Gestión 2000, 1997.
- Muñoz, L. *Control presupuestario*. 2009
- Paxau, E.; Pérez, A. *Costos empresariales i control de gestió. Casos pràctics*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Rocafort, A.; Ferrer, V. *Contabilidad de costes: fundamentos y ejercicios resueltos*. Bresca Profit, 2008.
- Tejada, A.; Pérez, R. *Contabilidad de costes*. Ed. Pearson Prentice Hall, 2004.
- Rosanas Martí, J.M. *Informació comptable per a la presa de decisions empresarials: una introducció a la comptabilitat*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Santandreu, Eliseu. *Cálculo de costes con el método ABC*. Barcelona: Gestión 2000, 1995.
- Viñas, J. *Ejercicios resoltos de comptabilitat de costos*. Universitat de Girona. 2002.
- *Noves tendències en control i comptabilitat de gestió*. Barcelona: ACCID, DL 2007.
- *Contabilidad de gestión para la toma de decisiones*. Madrid: AECA, 200.

- *El Sistema de costes basado en las actividades*. Madrid: AECA, 1997.
- *Avances y prácticas empresariales en contabilidad de gestión*. Madrid: AECA, 1996.
- *La Contabilidad de gestión en los noventa: 50 artículos divulgativos*. Madrid: AECA, 1996.
- *La Contabilidad de gestión actual: nuevos desarrollos*. Madrid: AECA, 1994.
- *Estudio sobre la implantación de la contabilidad de gestión en España*. Madrid: AECA, 1994.
- *La contabilidad de gestión como instrumento de control*. Madrid: AECA, 1990.
- *Costes de calidad*. Madrid: AECA, 1995.
- *Costes estándares y análisis de desviaciones*. Madrid: AECA, 1996.
- *Manual de control de gestión*, 2010.
- *Dominar el cuadro de mando integral: manual práctico basado en más de 100 experiencias*. Barcelona: Deusto, 2006.

Direcció Comercial I

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer els elements bàsics de la direcció comercial d'empreses i organitzacions. Aquests fonaments de màrqueting són necessaris en diverses professions relacionades amb la gestió empresarial: directiu, empresari, tècnic, consultor, docent o investigador.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els fonaments bàsics del màrqueting en les organitzacions tant nacional com internacional.

CONTINGUTS:

1. Introducció al màrqueting

- 1.1. Concepte i definició de màrqueting
- 1.2. Conceptes centrals sobre el client i el mercat
- 1.3. Disseny d'una estratègia comercial
- 1.4. Filosofies de la direcció comercial
- 1.5. Creació de relacions amb els clients
- 1.6. Captació de valor dels clients

2. Comportament de compra dels consumidors i de les organitzacions

- 2.1. Model de comportament del consumidor final
- 2.2. Característiques que afecten al comportament del consumidor final
- 2.3. Procés de decisió del comprador final
- 2.4. Procés de decisió de compra de nous productes
- 2.5. Mercats industrials
- 2.6. Comportament de compra dels compradors industrials

3. Segmentació de mercats, definició del públic objectiu i posicionament de producte

- 3.1. Segmentació de mercats, definició del públic objectiu i posicionament de producte
- 3.2. Segmentació de mercats de consum
- 3.3. Segmentació de mercats industrials
- 3.4. Determinació del mercat objectiu
- 3.5. Estratègies de posicionament

4. Decisions sobre producte

- 4.1. Concepte i classificació de productes i serveis
- 4.2. Decisions sobre productes individuals i sobre línies i carteres de productes
- 4.3. Estratègia de desenvolupament de marca
- 4.4. Màrqueting de serveis
- 4.5. Desenvolupament de nous productes
- 4.6. Estratègies al llarg del cicle de vida del producte

5. Decisions sobre preu

- 5.1. Concepte de preu
- 5.2. Factors que afecten a la fixació de preus
- 5.3. Fixació de preus a nous productes
- 5.4. Fixació de preus a combinacions de productes
- 5.5. Estratègies per a l'ajustament de preus
- 5.6. Canvis en els preus

6. Decisions sobre distribució

- 6.1. Naturalesa i importància dels canals de distribució
- 6.2. Comportament i organització del canal
- 6.3. Decisions sobre el disseny del canal
- 6.4. Decisions sobre la gestió del canal
- 6.5. Tipus de detallistes i majoristes

7. Decisions sobre promoció

- 7.1. El mix de comunicació de màrqueting
- 7.2. Comunicació de màrqueting integrada
- 7.3. Establiment de la mescla global de promoció
- 7.4. Principals decisions sobre publicitat, promoció de vendes i relacions públiques
- 7.5. Principals decisions sobre venda personal i màrqueting directe

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació és el següent:

- Un examen final (50%)
- Les resolucions escrites, orals i la participació activa en les activitats didàctiques (50%)

La nota final de l'assignatura és la suma de les qualificacions obtingudes en els dos apartats anteriors. Per aprovar-la cal que aquesta suma sigui superior a 5 (sobre 10) i haver obtingut una nota mínima de 4,5 (sobre 10) en cadascun dels dos apartats.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Armstrong, Gary *et al.* 2011. *Introducción al marketing*. Madrid: Pearson.

Dret Laboral

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant els coneixements i eines per comprendre i valorar tant a nivell teòric com pràctic els sistemes de contractació laboral i les especials circumstàncies derivades de la relació empresari-treballador, tant en l'aspecte social i de convivència en l'empresa com en els processos contenciosos que puguin plantejar-se davant els Tribunals de Justícia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.

CONTINGUTS:

Primera part. Introducció.

- Caracterització teòrica del Dret del Treball.
- Concepte de treballador.
- Conceptes d'empresari i empresa.
- Fonts del Dret del Treball.
- Drets fonamentals i relació laboral.

Segona part. Dret col·lectiu del treball.

- Llibertat sindical individual.
- Llibertat sindical col·lectiva.
- Representació unitària.
- Representació sindical.
- Negociació col·lectiva i conveni col·lectiu.
- Dret de vaga i tancament patronal.

Tercera part. Dret individual del treball.

- Contracte de treball.
- Modalitats de contractes.
- Temps de treball.
- Salari.
- Potestats de l'empresari.
- Alteració subjectiva i suspensions de la relació laboral.
- Extinció de la relació laboral.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura pretén mesurar el grau d'aprenentatge global assolit per l'estudiant. Tenint en compte que aquesta és una assignatura eminentment pràctica, al llarg del curs s'avaluarà l'aprenentatge de continguts parcials a través de cinc supòsits pràctics i cinc exercicis teòrics.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- *Legislación Social Básica*. Ed. Civitas (última ed.)
- *Legislación de Seguridad Social*. Ed Tecnos. (última ed.)
- Martín Valverde, A. *Derecho del Trabajo*. Ed Tecnos. (última ed.)
- Montoya Melgar, A. *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos (última ed.)
- Ojeda Avilés, A. *Derecho Sindical*. Ed Tecnos (última ed.)

Econometria II

Crèdits: 4.50

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura es planteja com la continuació natural de l'assignatura d'Econometria I. S'ampliarà la metodologia economètrica a l'estudi dels models de variables qualitatives, sèries temporals i models dinàmics. S'utilitzarà un paquet informàtic per realitzar la part empírica de l'assignatura.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir capacitat d'analitzar i interpretar correctament els resultats estadístics com a suport en el procés de presa de decisions.

CONTINGUTS:

Tema 1. Variables endògenes qualitatives.

El model de probabilitat lineal (MPL). Els models LOGIT i PROBIT.

Tema 2. Models deterministes de sèries temporals.

Definició. Components d'una sèrie temporal. Mètodes de predicció.

Tema 3. Models estocàstics de sèries temporals.

Anàlisi de l'autocorrelació. Estacionarietat i estacionalitat. Metodologia Box-Jenkins.

Tema 4. Models dinàmics.

Models autoregressius i de retards distribuïts. Estabilitat. Anàlisi i interpretació dels models.

AVALUACIÓ:

Dues proves durant el curs que comptaran un 25% cadascuna. El 50% restant s'obtéindrà d'un enunciat integrador al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Alegre, J.; Arcarons, J.; Bolancé, C.; Díaz, L. *Problemas y Ejercicios de Econometría*. Madrid: AC, 1995.
- Artís, M.; Clar, M.; del Barrio, T.; Guillén, M.; Suriñach, J. *Introducció a l'Econometria*. Barcelona: Ediuoc, 1999.
- Fernández, A.; González, P.; Regúlez, M.; Moral, P.; Esteban, V. *Ejercicios de Econometría*. Madrid: McGraw-Hill, 2a ed, 2005.
- Gujarati, D.; Porter, D.C. *Econometría*. Mèxic: McGraw-Hill, 5a ed, 2009.

- Greene, W. *Análisis Económico*. Madrid: Prentice Hall, 2000.
- Gujarati, D. *Principios de Econometría*. Mèxic: McGraw-Hill, 3a Edició 2006.
- Martín, G.; Labeaga, J.M.; Mochón, F. *Introducción a la Econometría*. Madrid: Prentice Hall, 1997.
- Wooldridge, J.M. *Introducción a la econometría. Un enfoque moderno*. Madrid: Thomson, 2a ed, 2006.

Economia Internacional i Integració Europea

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant els instruments teòrics de l'Economia Internacional per a discutir sobre la bonança dels processos d'integració comercial i/o monetària. I conèixer el procés de la integració europea, des dels antecedents històrics fins a l'actualitat, tractant aspectes polítics, econòmics, legals i institucionals

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Entendre els principis bàsics de l'economia (tant en l'àmbit microeconòmic com macroeconòmic).
- Conèixer i entendre els mètodes (anàlisi positiva i normativa, anàlisi estàtica i dinàmica) i els instruments de l'anàlisi econòmica (tècniques d'anàlisi, llenguatge econòmic, interrelació entre variables, etc.).

CONTINGUTS:

- Tema 1. Mites de la civilització europea.
- Tema 2. De l'Europa Carolíngia als cismes religiosos
- Tema 3. De la guerra dels Trenta Anys a la Revolució Francesa
- Tema 4. De Napoleó a les guerres del Segle XX
- Tema 5. De Bretton Woods al Tractat de Roma
- Tema 6. Fonaments teòrics de la integració comercial
- Tema 7. De l'Àrea de Lliure comerç al Tractat de Shengen
- Tema 8. Fonaments teòrics de la integració monetària.
- Tema 9. Del Tractat de Maastricht a l'actualitat.
- Tema 10. Les institucions europees.
- Tema 11. Aspectes jurídics de la integració
- Tema 12. Els reptes actuals.

AVALUACIÓ:

Tres proves escrites al llarg del curs, cada una de les quals té un pes de 1/3 part de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Calvo Hornero, A. *La ampliación de la Unión Europea*. Madrid: Thomson, 2006.
- Gombrich, E.H. *Breu història del món*. Barcelona: Empúries, 2001.
- Mammarella, G. *Historia de Europa contemporánea desde 1945 hasta hoy*. Barcelona: Ariel, 2006.
- Tamames, R.; López, M. *La Unión Europea*. Madrid: Alianza Editorial, 2006.
- Tugores, J. *Economía Internacional e Integración Económica*. Madrid: McGraw Hill, 2008.

Llocs web

- *European Navigator*. (Enorme repertori documental en anglès i francès)
- *Europa*. (Web oficial de la UE. En castellà.)
- *Europa Press Released Rapid*. (Motor de recerca de diaris, en anglès)
- *Consilium*. (Web oficial del Consell de la UE. En tots els idiomes de la Unió).
- *Comisión Europea. La UE en España* (Web de la Representació de la Comissió a Espanya, en castellà).

Complementària:

Sobre les croades, les lluites contra els turcs i la pèrdua de Bizanzi:

- Walter Scot: *El Talismà*
- Joanot Martorell: *Tirant lo Blanc*
- Amin Malouf: *Les croades vistes pels àrabs*

Sobre la intolerància religiosa i la inquisició:

- Sthephen Marlowe: *Vida de don Cristóbal Colón*
- Miguel Delibes: *El Hereje*
- Antonio Banfi: *Vida de Galileo Galilei*
- M.J. Rodríguez Salgado: *Carlos V y Felipe II: Un imperio en transición*

Del temps de la guerra dels 30 anys:

- Alexandre Dumas: *Els tres mosqueters*

Sobre la guerra de successió a Espanya i la pèrdua de les llibertats catalanes:

- Alfred Bosch: *Set de Rei*
- Alfred Bosch: *Sota la pell del diable*
- Alfred Bosch: *Toc de vespres*

Sobre la Revolució Francesa:

- Sthepen Zweig: *María Antonieta*
- Jean Pierre Bois: *La Revolución Francesa*
- Alejo Carpentier: *El siglo de las luces*
- Alexandre Dumas: *La pimpinela Escarlata*

Sobre les campanyes de Napoleó cap a l'Est:

- Lleó Tolstoi: *Guerra i Pau*

Sobre el moviment obrer, el socialisme, i les doctrines econòmiques:

- Emili Zola: *Germinal*
- Maxim Gorxi: *La mare*
- Karl Marx: *El manifest comunista*
- Esteve Oroval: *Noves aproximacions al pensament econòmic*

Sobre les causes, el desenvolupament i les conseqüències de la primera guerra mundial:

- Erik Maria Remarque: *Res de nou a l'Oest*
- John Maynard Keynes: *Les conseqüències econòmiques de la pau.*

Sobre la Unió Soviètica:

- Josep Pla: *Viatge a Rússia el 1925*
- Arthur Koelster: *El cero y el infinito*
- Alexander Solgenistin: *Un dia d'Ivan Denissovix*

Sobre la gran depressió dels anys 30:

- John Steinbeck: *El raïm de la ira*

Sobre el feixisme, la guerra espanyola i la segona guerra mundial:

- Manuel Vázquez Montalbán: *Autobiografía del General Franco*
- Ernest Hemingway: *Per qui toquen les campanes*
- George Orwell: *Homenatge a Catalunya*
- León Uris: *Éxodo*

Sobre els conflictes entre Israel i Palestina:

- Josep Pla: *Les escales de llevant*

Optatives

Crèdits: 15.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant els fonaments i les bases necessàries per conèixer els mercats financers.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.
- Saber determinar la viabilitat econòmica d'una inversió a partir de criteris de selecció d'inversions, tenint capacitat per interpretar els diferents models teòrics de valoració d'empreses.

CONTINGUTS:

- Tema 1. Introducció.
- Tema 2. Mercats de renda variable.
- Tema 3. Mercats de renda fixa.
- Tema 4. Mercats de derivats.

AVALUACIÓ:

Dels temes 2, 3 i 4 hi haurà una prova al final de cada tema que tindrà un pes del 20% de la nota total. El 40% restant s'obtindrà d'un enunciat integrador al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Es proporcionarà a mesura que sigui necessària.

OPTATIVES

Auditoria

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'objectiu de l'assignatura és conèixer, a nivell teòric i pràctic, la disciplina auditora mitjançant les tècniques bàsiques que cal utilitzar en les diferents àrees d'auditoria per assolir els objectius, control intern i procediments d'auditoria propis de cada àrea en el desenvolupament de la tasca auditora.

Es tracta de poder elaborar i interpretar l'informe d'auditoria per tal de veure si els comptes anuals que presenta l'empresa reflecteixen la imatge fidel del patrimoni de la situació financera i dels resultats.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Sensibilitat cap a temes mediambientals i socials.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer com la comptabilitat s'utilitza com a llenguatge de la realitat econòmica de l'empresa.
- Conèixer els sistemes de suport d'informació a la direcció i les funcions dels mateixos.

CONTINGUTS:

Tema 1: Introducció a l'auditoria

- 1.1. Concepte, naturalesa i objectius de l'auditoria.
- 1.2. Origen històric de l'auditoria.
- 1.3. Auditoria externa i auditoria interna.
- 1.4. Altres tipus d'auditoria.

Tema 2: Marc legal de l'auditoria

- 2.1. Llei d'auditoria de comptes.
- 2.2. Reglament de la llei d'auditoria de comptes.
- 2.3. Normes tècniques d'auditoria.
- 2.4. Normes especials.

Tema 3: Tècniques bàsiques d'auditoria

- 3.1. Observacions físiques.
- 3.2. Confirmació directa.
- 3.3. Revisió analítica.
- 3.4. Revisió de comptes
- 3.5. Control Intern.

Tema 4: Desenvolupament d'una auditoria

- 4.1. Planificació de l'auditoria.
- 4.2. Organització i programa d'auditoria.
- 4.3. Evidència en auditoria.
- 4.4. Papers de treball.
- 4.5 Divisió del treball per àrees d'auditoria.

Tema 5: Àrees d'auditoria

- 5.1. Àrees objecte d'estudi
- 5.2. Objectius de cada àrea.
- 5.3. Control intern de cada àrea.
- 5.4. Procediments de cada àrea.

Tema 6: L'informe d'auditoria

- 6.1. Concepte i elements bàsics de l'informe d'auditoria.
- 6.2. Opinió de l'auditor.
- 6.3. Circumstàncies amb possible efecte en l'opinió de l'auditor.
- 6.4. Fets posteriors.
- 6.5. Publicació i models d'informes d'auditoria.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura pretén mesurar el grau d'aprenentatge global aconseguit per l'alumne. Concretament l'avaluació consta de:

- Dos controls pràctics que representen un 30% de la nota
- Un examen teòric que representa un 20% de la nota i que cal aprovar.
- Un examen pràctic que representa el 50% de la nota i que cal aprovar.

BIBLIOGRAFIA:

- Amat, O. *Análisis de Estados Financieros*. Barcelona: Gestión 2000. Última edició.
- Casals, R.; Gassó, J.M.; Soria, C. *Fundamentos de auditoria*. ICJC.
- Goxens, M.A.; Gay, J.M.; *Análisis de estados contables. Diagnóstico económico-financiero*. Prentice Hall.
- Llei 12/2010 de 30 de juny per la qual es modifica la Llei 19/1988 de 12 de juliol d'Auditoria de comptes, la Llei 24/1988 de 28 de juliol, dels mercats de valors i el text refós de la Llei de societats anònimes per a la seva adaptació a la normativa comunitària.
- Madariaga, J.M.; Kirkby, D. *La auditoria en la práctica*. Bilbao: Deusto, 1998.
- Madariaga, J.M.; *La auditoria de cuentas en la empresa española*. Bilbao: Deusto, 1998.
- Omeñaca García, J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, última edició.
- Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de Contabilidad Financiera y de Sociedades*. Bilbao: Deusto, última edició.
- Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital .

- Reial Decret 1514/2007 de 16 de novembre pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat
- Sierra, G.; Orta, M. *Teoría de l'auditoria financiera*. McGraw-Hill, 1996.
- Álvarez López, J. *Introducción a la Contabilidad*. Editorial Donostiarra, última edició.
- Domínguez Pérez, J.L.; Gay Saludas, J.M.; Losilla Ramírez, M.; Melús Fernández, J.J.; Osés García, J. *Contabilidad Financiera, aplicación práctica de las normas de valoración*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Requena Rodríguez, J.M. *El resultado de la empresa*. Barcelona: Ariel, última edició.
- Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad Financiera*. Editorial Trivium, última edició.
- Rivero Torre, P. *Análisis de Balances y Estados complementarios*. Madrid: Pirámide, última edició.
- Sáez Torrecilla, *Casos prácticos de Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Sáez Torrecilla, *Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.
- Vela Pastor, M.; Montesinos Julve, V.; Serra Salvador, V. *Manual de Contabilidad*. Barcelona: Ariel, última edició.
- Wanden-Berghe, J.L. *Manual de Contabilidad General*. Madrid: Pirámide, última edició.

Comerç electrònic

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

Les noves tecnologies de la informació han aportat a l'activitat econòmica de la nostra època la informació digitalitzada i les xarxes de comunicacions, especialment Internet, que han dissenyat un àmbit d'actuació global, descentralitzat i obert.

Això ha provocat que el que hem anomenat comerç electrònic sigui molt més que una nova modalitat de comerç (com per exemple el comerç minorista, les grans superfícies o la venda a distància), una nova forma de comerciar, un nou mercat, que esta sotmès a la legislació vigent però també a una normativa pròpia encara que fragmentària.

L'assignatura pretén, per tant, proporcionar als estudiants els coneixements bàsics dels aspectes legals de la aplicació de les noves tecnologies a l'àmbit empresarial i la regulació del comerç electrònic en general i, especialment pel que fa referència a la incidència i aplicacions de les denominades xarxes socials al comerç, a les comunicacions i la contractació electrònica, la firma digital, els elements de seguretat i protecció necessaris de les dades personals, la propietat intel·lectual i els altres aspectes que més detalladament es mencionen en l'apartat de continguts.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en les llengües pròpies de la comunitat.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer el dret que afecta l'empresa en general, a les societats mercantils en particular i a la contractació mercantil i la seva legislació específica.

CONTINGUTS:

El **programa** serà el següent:

Tema 1.-Internet

- 1.1.- Nocions bàsiques
- 1.2.- Aspectes tècnics bàsics
- 1.3.- El dret d'accés o connexió a la xarxa
- 1.4.- Aspectes d'Internet amb rellevància jurídica
- 1.5.- Aplicacions d'Internet en entorns tancats d'organitzacions

1.6.- Les aplicacions més usuals d'Internet

1.7.- Internet com a espai social: les xarxes socials

Tema 2.- El comerç electrònic i la contractació electrònica

2.1.- Introducció

2.2.- Normativa relativa al comerç electrònic

2.3.-La Llei 34/2002 de 11 de Juliol de Serveis de la Societat de la Informació i de Comerç Electrònic (LSSICE)

2.4.- Àmbit d'aplicació de la Llei

2.5.- Obligacions dels prestadors de serveis

2.6.- Responsabilitats dels prestadors de serveis

2.7.- Les comunicacions per via electrònica:la publicitat comercial a Internet

2.8.- El comerç electrònic

2.9.-La contractació per via electrònica

2.10.- La resolució dels conflictes a Internet

2.11.- L'incompliment de la LSSICE: infraccions i sancions

Tema 3.- Els contractes informàtics per mitjans electrònics

3.1.- Concepte

3.2.- Característiques generals

3.3.- Normativa aplicable

3.4.- Classes

3.5.- Contractes de "hardware"

3.6.- Contractes de "software"

3.7.- Contractes d'arrendament d'obres i serveis informàtics

3.8.- La responsabilitat en la contractació sobre programes i elements informàtics

Tema 4.- L'aplicació de la normativa de protecció de dades al comerç electrònic

4.1.- Introducció

4.2.- Regulació de la protecció de dades en el comerç electrònic

4.3.- Legitimitat del tractament

4.4.- La recollida de dades personals en el comerç electrònic

4.5.- Obligacions de seguretat en el comerç electrònic

4.6.- Moviments internacionals de dades

Tema 5.- La firma electrònica i el document nacional d'identitat electrònic

- 5.1.- Qüestions prèvies
- 5.2.- La seguretat jurídica en les transaccions electròniques
- 5.3.- Nocions bàsiques prèvies sobre la firma manuscrita i la firma electrònica
- 5.4.- El marc legal de la firma electrònica
- 5.5.- Concepte
- 5.6.- El xifrat o encriptat de la firma electrònica
- 5.7.- Naturalesa
- 5.8.- Aplicacions pràctiques
- 5.9.- Classes
- 5.10.- Els certificats electrònics
- 5.11.- Els prestadors de serveis de certificació
- 5.12.- Els dispositius de firma electrònica
- 5.13.- L'ús de la firma electrònica a les Administracions Públiques
- 5.14.- La firma electrònica liberalitzada
- 5.15.- La autoregulació en el sector de la firma electrònica
- 5.16.- Conclusions bàsiques sobre la firma electrònica
- 5.17.- Infraccions i sancions
- 5.18.- El document electrònic
- 5.19.- El document nacional d'identitat electrònic

Tema 6.- La propietat intel·lectual a Internet

- 6.1.- La protecció constitucional del dret d'autor a Espanya
- 6.2.- Consideracions generals sobre els drets d'autor
- 6.3.- El marc legal de la propietat intel·lectual i els drets d'autor
- 6.4.- Els drets morals d'autor
- 6.5.- Els drets d'autor de caràcter patrimonial
- 6.6.- Consideracions generals sobre les modificacions practicades al Text Refós de la Llei de Propietat Intel·lectual
- 6.7.- Adaptació dels drets d'autor a l'àmbit dels drets patrimonials exclusius
- 6.8.- Les transmissions digitals "a la carta"
- 6.9.- Els actes de comunicació pública

- 6.10.- La posada a disposició interactiva
- 6.11.- El dret de reproducció a les xarxes digitals
- 6.12.- Les reproduccions provisionals
- 6.13.- Les pàgines web com a obres protegides pel dret d'autor
- 6.14.- La protecció dels noms de domini
- 6.15.- L'establiment d'enllaços a la "world wide web"
- 6.16.- Les excepcions als drets d'autor a l'entorn de les xarxes digitals
- 6.17.- Les mesures tecnològiques de protecció dels drets d'autor
- 6.18.- Els límits a la propietat intel·lectual i les mesures tecnològiques

Tema 7.- Les marques, els noms de domini i les pàgines web

- 7.1.- Qüestions prèvies: la protecció de l'activitat i de l'organització empresarial
- 7.2.- La protecció de les marques a Internet
- 7.3.- Els noms de domini
- 7.4.- Els conflictes entre marques i noms de domini
- 7.5.- Les pàgines web
- 7.6.- La publicitat comercial "on line"
- 7.7.- Els aspectes relatius a la privacitat de les dades personals obtingudes a través d'una pàgina

web

Tema 8.- Els mitjans de pagament en el comerç electrònic

- 8.1.- Introducció
- 8.2.- Tractament tècnic del pagament
- 8.3.- Concepte i contingut del diner electrònic
- 8.4.- Diferències entre el diner electrònic i el "diner en efectiu"
- 8.5.- Classes de diner electrònic
- 8.6.- La problemàtica jurídica dels mitjans de pagament en el comerç electrònic
- 8.7.- Normativa relativa als mitjans de pagament electrònic
- 8.8.- Tractament jurídic del diner electrònic
- 8.9.- Aspectes de dret públic
- 8.10.- Aspectes de dret privat
- 8.11.- Les entitats de diner electrònic

Tema 9.- El dret de societats mercantils i les noves tecnologies

- 9.1.- Consideracions prèvies
- 9.2.- Les comunicacions electròniques intrasocietaries
- 9.3.- La creació de societats mercantils a través de tècniques telemàtiques
- 9.4.- L'exercici del dret d'informació dels socis per via electrònica en les societats cotitzades
- 9.5.- El dipòsit de comptes anuals per via electrònica

Tema 10.- La documentació electrònica

- 10.1.- La documentació electrònica en general
- 10.2.- Estudi específic de la factura electrònica
- 10.3.- La documentació electrònica en particular

Tema 11.- L'accés electrònic a les administracions públiques. l'administració electrònica

- 11.1.- Consideracions generals
- 11.2.- Règim jurídic
- 11.3.- Objecte
- 11.4.- Àmbit d'aplicació
- 11.5.- Principis generals
- 11.6.- Drets dels ciutadans a relacionar-se amb les administracions públiques per mitjans electrònics
- 11.7.- Identificació i autenticació
- 11.8.- Registres, comunicacions i notificacions electròniques
- 11.9.- Els documents i els arxius electrònics
- 11.10.- La gestió electrònica dels procediments
- 11.11.- Els òrgans col·legiats electrònics

AVALUACIÓ:

L'avaluació estarà en relació directa amb la participació activa de l'estudiant en el seguiment del curs en la forma exposada a la metodologia, de manera que es farà una avaluació contínua, amb un seguiment personalitzat de l'alumne per tal d'assessorar i tutoritzar la seva implicació a l'assignatura. És a dir, avaluació contínua vinculada a la intensitat de la participació activa de l'estudiant, de la seva implicació i grau d'interactivitat; però també de la seva participació directa en la confecció de les presentacions, treballs, comentaris i casos que per iniciativa pròpia o a proposta del professor hagi realitzat i també en la superació dels controls que es proposin. En aquest sentit la qualificació final de l'assignatura sobtindrà mitjançant l'excel·lència en els següents ítems:

- Assistència a classe i a les tutories programades
- Assumpció de continguts específics de la matèria tractada
- Actitud personal
- Participació activa a classe i al campus virtual
- Implicació amb l'assignatura
- Realització d'aportacions, presentacions, treballs, casos i comentaris

- Resolució dels controls plantejats

Aquesta assignatura no té exàmens convencionals

BIBLIOGRAFIA:

- Alvarez-Cienfuegos Suarez, J.M. *La firma y el comercio electrónico en España. Comentarios a la legislación vigente*. Marcial Pons, 2000.
- Aparicio Salom, J. *Estudio sobre la Ley Orgánica de Protección de Datos de Carácter Personal*. Barcelona: Bosch, 2002.
- Barriuso Ruiz, C. *La contratación electrónica*. Barcelona: Marcial Pons, 2002.
- Bercovitz Rodríguez-Cano, A. *Introducción a las marcas y otros signos distintivos en el tráfico económico*. Pamplona: Aranzadi, 2002.
- Bercovitz Rodríguez-Cano, A. *Manual de Propiedad Intelectual*. Barcelona: Marcial Pons, 2003.
- Bocos Torres, Marcos. *La Ley de Marcas: Estudio de la Nueva Ley de Marcas y su aplicación práctica a la empresa*. Barcelona: Servidoc, 2003.
- Botana García, G.A. (Coord) *Comercio Electrónico y Protección de los Consumidores*. Barcelona: Bosch, 2001.
- Carbajo Cascón, F. *Publicaciones Electrónicas y Propiedad Intelectual*. Madrid: Colex, 2002.
- Carbajo Cascón, F. *Conflictos entre signos distintivos y nombres de dominio en Internet*. Pamplona: Aranzadi, 1999.
- Carrascosa López, V.; Pozo Arranz, M.A.; Rodríguez de Castro, E.P. *La contratación informática: el nuevo horizonte contractual*. Granada: Comares, 2000.
- Clemente Meoro, Mario-Cavanillas; Múgica, Santiago. *Responsabilidad Civil y contratos en Internet: Su regulación en la Ley de Servicios de la Sociedad de la Información y de Comercio Electrónico*. Barcelona: Marcial Pons, 2003.
- Cremades, J.; Fernández-Ordoñez, M.A.; Illescas, R. (Coords) *Régimen Jurídico de Internet*. Barcelona: Bosch, 2002.
- Cremades, J.; González Montes, J.L. (Coords) *La Nueva Ley de Internet (Comentarios a la Ley 34/2002 de 11 de julio de Servicios de la Sociedad de la Información y del Comercio Electrónico)*. Barcelona: Bosch, 2003.
- Davara Rodríguez, M.A. (Dir) *Código de Internet*. Barcelona: Bosch, 2002.
- Davara Rodríguez, M.A. *Manual de Derecho Informático*. Barcelona: Marcial Pons, 2003.
- Díaz Amas, J.M. *Guía práctica sobre normativa de protección de datos y publicidad comercial*. Bilbao: Deusto, 2008.
- Ecija Bernal, A.; Saiz Peña, C.A. *Contratos de Internet. Modelos y comentarios prácticos*. Barcelona: Bosch, 2002.
- Font, A. *Seguridad y certificación en el comercio electrónico. Aspectos generales y consideraciones estratégicas*. Marcial Pons, 2000.
- Gaete Gonzalez, E.A. *Instrumento público electrónico*. Barcelona: Bosch, 2001.
- Gamero Casado, E.; Valero Torrijos, J. (coords) *La Ley de Administración Electrónica. Comentario sistemático a la Ley 11/2007 de 22 de junio de acceso electrónico de los ciudadanos a los servicios públicos*. Barcelona: Bosch, 2008.
- García Mexia, P. (Coord) *Principios de Derecho de Internet*. València: Tirant Lo Blanch, 2002.
- García Vidal, A. *Derecho de Marcas e Internet*. València: Tirant Lo Blanch, 2002.
- García Vidal, A. *El Derecho Español de los Nombres de Dominio. Estudio de la normativa contenida en la Ley de Comercio Electrónico y en el Plan Nacional de Nombres de Dominio*. Barcelona: Bosch, 2004.
- Garrote Fernández-Díez, I. *El derecho de autor en Internet. La Directiva sobre derechos de autor y derechos afines en la sociedad de la información*. Barcelona: Bosch, 2001.
- Gracia García, D. *Régimen jurídico de la factura electrónica*. Barcelona: Bosch, 2009.
- Gutiérrez, A; Zurdo, David. *Comercio Electrónico y Privacidad en Internet: derechos y deberes en la sociedad de la información (Real Decreto 34/2002 de Servicios de la Sociedad de la Información y de Comercio Electrónico)*. Barcelona: Marcial Pons, 2003.
- Illescas Ortiz, R. *Derecho de la Contratación Electrónica*. Marcial Pons 2000.

- Illescas Ortiz, R. (Dir); Ramos Hernanz, I. (Coord). *Derecho del Comercio Electrónico*. Madrid: La Ley, 2001.
- Juliá Barceló, R. *El comercio electrónico entre empresarios. La formación y la prueba del contrato electrónico (EDI)*. Barcelona: Marcial Pons, 2000.
- Ledesma Ibañez, J. *Piratería digital en la propiedad intelectual*. Barcelona: Bosch, 2010.
- Lobato, M. *Comentario a la Ley 17/2001, de Marcas*. Barcelona: Bosch, 2002.
- Madrid Parra A (director); Guerrero Lebron, M. Jesús (coord) *Derecho patrimonial y tecnología*. Barcelona: Marcial Pons, 2007.
- Martínez Nadal, A. *La Ley de Firma Electrónica*. Madrid: Civitas, 2000.
- Martínez Nadal, A. *Comercio Electrónico, Firma Digital y Entidades de Certificación*. Madrid: Civitas, 2000.
- Martínez Nadal, A. *Medios de Pago en el Comercio Electrónico*. Pamplona: Aranzadi, 2000.
- Martínez Nadal, A. *El Dinero Electrónico (aproximación jurídica)*. Barcelona: Marcial Pons, 2004.
- Martínez Nadal, A. *Comentarios a la Ley 59/2003 de Firma Electrónica*. Barcelona: Bosch, 2004.
- Mata Martín, Ricardo M. (director); Javato Martín Antonio M. (coord) *Los Medios de pago. Problemas jurídicos*. Granada: Comares, 2007.
- Mateu de Ros, R.; López-Monís Gallego, M. (Coords) *Derecho de Internet. La Ley de Servicios de la Sociedad de la Información y de Comercio Electrónico*. Barcelona: Bosch, 2003.
- Moreno Martínez, J.A. (Coord). *Limites a la propiedad intelectual y nuevas tecnologías*. Barcelona: Bosch, 2009
- Orduña Moreno, F.J.; Aguilera Anegón, G. (Dirs). *Comercio, administración y registros electrónicos*. Barcelona: Bosch, 2009.
- Palomar Olmeda, A.; González-Espejo, P. (Dirs). *Comentario al reglamento de desarrollo de la Ley Orgánica 15/1999 de 13 de diciembre, de protección de datos de carácter personal (aprobado por RD 1720/2007 de 21 de diciembre)*. Barcelona: Bosch, 2008.
- Pardo Gato, José Ricardo. *Las Páginas Web como soporte de condiciones generales contractuales*. Barcelona: Marcial Pons, 2003.
- Pastor Sempere, M. del Carmen. *Dinero Electrónico*. Madrid: Editoriales de Derecho Reunidas, 2003.
- Plaza Penadés, J. *Propiedad Intelectual y Sociedad de la Información*. Pamplona: Aranzadi 2002.
- Ribas Alejandro, J. *Aspectos jurídicos del comercio electrónico en Internet*. Marcial Pons 1999.
- Sánchez Aristi, R. *El intercambio de obras protegidas a través de las plataformas peer to peer*. Barcelona: Bosch, 2007.
- Torrecilla, J.M.; Escobar, M. *Sociedad de la Información: las marcas y el comercio electrónico*. Madrid: Fundación EOI, 2002.
- Valpuesta Gaztaminza, E. *La Sociedad Nueva Empresa. Ley 7/2003 de la Sociedad Limitada Nueva Empresa*. Barcelona: Bosch, 2003.

Conflictes i relacions internacionals

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

The objective of this course is to provide students with an understanding of world events, encouraging analytical thought and examining the causes and consequences of interlinked processes in an international context. In an increasingly globalized world, international events have a greater impact on many areas of society, and the objective is for students to be able to apply some of the knowledge gained on this course in their future working and academic lives.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat d'utilitzar satisfactòriament i amb finalitats acadèmiques i professionals la llengua anglesa.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Habilitat per treballar en un context internacional.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic en la feina.
- Habilitats d'investigació.

CONTINGUTS:

1. Historical context: Ancient Greece to the Cold War
2. Europe: History and functioning of the EU
3. America: US democracy and Latin American issues
4. Israel and the Middle East
5. Theory: Realism, Neorealism, Liberalism and Constructivism
6. Neoconservatism and the rise of radical Islam
7. International Organisations: UN, NATO, World Bank, Imf, WTO
8. Africa
9. New Powers

AVALUACIÓ:

- Participation in/ preparation for seminars: 30%
- Written assignments: 40%
- Presentation: 30%

BIBLIOGRAFIA:

- Blair, Alasdair: *International Politics: An Introductory Guide*.
- Lundestad, Geir: *East, West, North, South: Major Developments in International Politics since 1945*.
- Walt, Stephen: *Taming American Power*.

Convergència mediàtica

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

The "Media convergence" is the discipline that examines the flow of content across multiple media platforms, the cooperation between multiple media industries, and also the migratory behavior of media audiences.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Habilitats d'investigació.

CONTINGUTS:

1. Introduction: Studying media and technological convergence
2. Co-evolution of old and new media: convergence and market freedom
3. After and before of the network society: The Web 1.0, What is Web 2.0? and The network convergence
4. Production, distribution, consumption: The new technologies and the change the media model .
5. User content and audiencing: "the long tail" and the interactivity

AVALUACIÓ:

1. Public research presentation-PRP (40%).
2. Appropriate use of visual aids-PRP (10%)
3. Theory Exam (30%).
4. Social Network (20%).

All milestones must be delivered in order to pass the course (1,3 and 4).

BIBLIOGRAFIA:

- Jenkins, Henry *Convergence culture. La cultura de la convergència de los medios de comunicación*, Barcelona: Paidós, 2008.
- Bringué, Xavier; Sádaba, Charo. (2011): *Menores y redes sociales*. Foro Generaciones Interactivas. Madrid: Fundación Telefónica. Disponible a: <http://www.generacionesinteractivas.org/?p=2892>
- IAB (2010): *II Estudio sobre Redes Sociales en Internet*. Interactive Advertising Bureau. Disponible a: http://www.slideshare.net/IAB_Spain/informe-redes-sociales-iab-2010-noviembre-2010
- Dwyer, Tim (2009): *Media Convergence, Issues in Cultural and Media Studies*. Nova York: McGraw Hill
- European Interactive Advertising Association (2009): *Las personas que usan varios medios simultáneamente participan y utilizan más internet*. Disponible a: <http://www.eiaa.net/news/eiaa-articles-details.asp?id=210?=5>.
- European Interactive Advertising Association (2010): *Casi la mitad de los españoles no pueden vivir sin internet*. Disponible a: <http://www.eiaa.net/news/eiaa-articlesdetails>.

Direcció d'operacions I

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

- Proporcionar a l'alumne el llenguatge bàsic relacionat amb l'entorn d'operacions de l'empresa a partir de definir conceptes i eines bàsiques.
- Desenvolupar habilitats que permetin anàlisis des d'una visió global.
- Desenvolupar habilitats analítiques d'organitzacions complexes per poder-ne modelitzar el comportament.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat d'utilitzar satisfactòriament i amb finalitats acadèmiques i professionals la llengua anglesa.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Desenvolupar habilitats directives de gestió de persones i ser capaç de dur a terme negociacions per obtenir acords favorables i sostenibles en l'àmbit de la gestió empresarial.
- Redactar projectes de gestió global, projectes d'àrees funcionals de l'organització, plans d'empresa, etc. que reflecteixin la capacitat per identificar i desenvolupar iniciatives empresarials.
- Dirigir una organització i gestionar algunes de les seves àrees funcionals, entenent la seva ubicació competitiva i institucional, identificant les seves fortaleses i debilitats i alineant els objectius funcionals amb l'estratègia empresarial.

CONTINGUTS:

- L'àrea d'operacions de l'empresa.

Què és la direcció d'operacions.

Història de la direcció d'operacions.

Àrees de decisió d'operacions.

El repte de la productivitat.

Localització.

La generació de valor i tendències en gestió doperacions.

- La planificació global doperacions

Les previsions.

El procés de la planificació.

Estratègies de planificació agregada.

- Lorganització del flux del material intern.

Estratègies de processos

Matriu producte-proces

Enfocament a producte

Enfocament a procés

Definir capacitats: CRP

Estudi de Temps.

Estudi de Mètodes.

Inventaris i Magatzems

Gestió de magatzems.

Gestió d'inventaris.

Models dinventaris:

Inventaris independents i el lot econòmic EOQ

Inventaris dependents i el MRP I

- La gestió per projectes.

La innovació i els projectes

Organització de projectes.

El PERT i el CPM.

Microsoft Project.

La incertesa dins la gestió de projectes: la cadena crítica.

AVALUACIÓ:

- El 50 % s'obtindrà d'una prova integradora al final del quadrimestre.
- El 20% serà la resolució d'un cas pràctic.
- El 10% serà la resolució d'un exercici pràctic integrador.
- El 20% serà un treball d'anàlisi i síntesi sobre algun tema amb exposició oral.

Els criteris per mesurar seran la claredat en els conceptes mencionats i la relació entre ells i la visió global integrada de tota l'àrea doperacions i les seves implicacions en la resta de l'empresa. Es proporcionaran una sèrie de temes a escollir.

BIBLIOGRAFIA:

- Domínguez-Machuca i altres (1999), *Dirección de operaciones y aspectos estratégicos en la producción y en los servicios*, McGraw Hill.
- Domínguez-Machuca i altres (1996), *Dirección de operaciones y aspectos tácticos y operativas en la producción y en los servicios*, McGraw Hill.
- Heizer, J.; Render, B. (2000), *Dirección de la producción: decisiones estratégicas*, Prentice Hall.
- Heizer, J.; Render, B. (2000), *Dirección de la producción: decisiones tácticas*, Prentice Hall.
- Mark M. Davis; Nicholas, J.; Aquilano; Richard Chase (2001), *Fundamentos de dirección de operaciones*, McGraw Hill.
- Krajewski L., Ritzman L.; Malhotra M. (2008), *Administración de operaciones*, Pearson Prentice Hall
- Chase i Aquilano, J. (1994), *Dirección y Administración de la Producción y de las Operaciones*, Addison-Wesley.
- Martín Peña, M.I.; Carrasco Bañuelos, E.; Díaz Garrido, E.; García Muiña, F.E.; Montero Navarro, A. (2003), *Dirección de la Producción: problemas y ejercicios resueltos*, Prentice Hall.
- *Estratègia competitiva a la petita i mitjana empresa: 10 casos reals* (2010), Cambra de Comerç de Barcelona i Universitat de Vic.
- ESADE Business School (2003), *Guies de la gestió de la innovació. Producció i Logística*; CIDEM

Direcció d'operacions II

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

- Proporcionar a l'alumne el llenguatge bàsic relacionat amb l'entorn d'operacions de l'empresa a partir de la definició de conceptes i eines bàsiques.
- Desenvolupar habilitats que permetin anàlisis des d'una visió global.
- Desenvolupar habilitats analítiques d'organitzacions complexes per poder-ne modelitzar el comportament.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat d'utilitzar satisfactòriament i amb finalitats acadèmiques i professionals la llengua anglesa.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Capacitat d'adaptar-se a situacions noves.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Desenvolupar habilitats directives de gestió de persones i ser capaç de dur a terme negociacions per obtenir acords favorables i sostenibles en l'àmbit de la gestió empresarial.
- Redactar projectes de gestió global, projectes d'àrees funcionals de l'organització, plans d'empresa, etc. que reflecteixin la capacitat per identificar i desenvolupar iniciatives empresarials.
- Dirigir una organització i gestionar algunes de les seves àrees funcionals, entenent la seva ubicació competitiva i institucional, identificant les seves fortaleses i debilitats i alineant els objectius funcionals amb l'estratègia empresarial.

CONTINGUTS:

La cadena de subministrament.

- Importància estratègica
- Estratègies d'aprovisionaments
- Compres, negociació i selecció de proveïdors
- Estratègies de Distribució.

Organització de producció.

- Tipus d'organitzacions productives
- Tendències en la gestió de la producció
- Programació a curt termini.
- Equilibrat de línies.
- Tecnologia de processos.

El flux d'informació i quadre de comandament

Lean Manufacturing, TOC i Agile Manufacturing.

- Teoria de les limitacions.
- Filosofia Lean Manufacturing
- Agile manufacturing

La qualitat total i la millora continua.

- Gestió de la qualitat total.
- Eines de la qualitat.

Control estadístic de processos.

Les operacions en els serveis.

AVALUACIÓ:

- El 50 % s'obtindrà d'una prova integradora al final del quadrimestre.
- El 10% exercicis de seguiment segons Heizer i Render a escollir 3 temàtiques.
- El 20% serà un treball de síntesi: quadre de comandament.
- El 20% serà una discussió sobre una lectura recomanada o selecció de temes d'anàlisis i estudi proporcionats.

Els criteris per mesurar, seran la claredat en els conceptes mencionats, la relació entre ells, la visió global integrada de tota l'àrea d'operacions i les seves implicacions en la resta de l'empresa.

BIBLIOGRAFIA:

- Domínguez-Machuca i altres (1999), *Dirección de operaciones y aspectos estratégicos en la producción y en los servicios*, McGraw Hill.
- Domínguez-Machuca i altres (1996), *Dirección de operaciones y aspectos tácticos y operativas en la producción y en los servicios*, McGraw Hill.
- Heizer, J.; Render, B. (2000), *Dirección de la producción: decisiones estratégicas*, Prentice Hall.
- Heizer, J.; Render, B. (2000), *Dirección de la producción: decisiones tácticas*, Prentice Hall.
- Mark M. Davis; Nicholas, J.; Aquilano; Richard Chase (2001), *Fundamentos de dirección de operaciones*, McGraw Hill.
- Krajewski L., Ritzman L.; Malhotra M. (2008), *Administración de operaciones*, Pearson Prentice Hall
- Chase i Aquilano, J. (1994), *Dirección y Administración de la Producción y de las Operaciones*, Addison-Wesley.
- Martín Peña, M.I.; Carrasco Bañuelos, E.; Díaz Garrido, E.; García Muiña, F.E.; Montero Navarro, A. (2003), *Dirección de la Producción: problemas y ejercicios resueltos*, Prentice Hall.
- *Estratègia competitiva a la petita i mitjana empresa: 10 casos reals* (2010), Cambra de Comerç de Barcelona i Universitat de Vic.
- ESADE Business School (2003), *Guies de la gestió de la innovació. Producció i Logística*; CIDEM

Estratègia i nous models de negoci

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

En un context d'alta competitivitat i de constats canvis econòmicosocials i mediambientals, l'avantatge competitiva de les empreses es troba en l'habilitat d'aplicar el coneixement i l'experiència per evolucionar cap a nous plantejaments que permetin desenvolupar nous processos, productes o serveis. La innovació en models de negoci consisteix a definir les noves bases en què l'empresa crea valor donant respostes a les noves condicions de l'entorn.

L'estudiant es familiaritzarà amb eines i tècniques per analitzar models de negoci i per aplicar estratègies innovadores en el disseny de models de negoci de forma sistemàtica.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Redactar projectes de gestió global, projectes d'àrees funcionals de l'organització, plans d'empresa, etc. que reflecteixin la capacitat per identificar i desenvolupar iniciatives empresarials.
- Dirigir una organització i gestionar algunes de les seves àrees funcionals, entenent la seva ubicació competitiva i institucional, identificant les seves fortaleses i debilitats i alineant els objectius funcionals amb l'estratègia empresarial.

CONTINGUTS:

- Tema 1. Estratègia i model de negoci que relacionen l'empresa amb el nou entorn. Necessitat d'un nou enfocament del management. Estratègies d'innovació, elements bàsics del procés d'innovació. Elements bàsics del model de negoci. Fonts de la innovació a l'empresa, innovació incremental i innovació radical. Situació actual de la innovació a les empreses. Empresa oberta. Models de negoci tradicionals, models obsolets.
- Tema 2. Mecanismes per a la generació de nous models de negoci. L'empresa innovadora, disseny de l'estructura organitzativa. Cultura organitzativa i gestió de nou model: activadors, buscadors, creadors, desenvolupadors, executors, facilitadors. Àrees claus: màrqueting, tecnologia, innovació.
- Tema 3. Formulació de nous processos i nous models de negoci. Innovació en els processos productius i en els processos de distribució comercial i logística. Participació dels consumidors (prosumer, crowdsourcing, productes/servis wiki, bloggin, etc). Cooperant entre rivals.
- Tema 4. Esquema d'anàlisi. Recursos. Activitats clau. Socis-col·laboradors. Tipologia de nous models de negoci.
- Tema 5. El procés de disseny de models de negoci. Costos del nou model de negoci.
- Tema 6. Proposta d'un nou model de negoci. Estructura del nou model.

AVALUACIÓ:

El desenvolupament de les sessions inclourà la preparació i discussió de casos així com la preparació i presentació de treballs. En finalitzar el quadrimestre l'alumne haurà d'elaborar una proposta de disseny de nou model de negoci per a una empresa concreta que ha de lliurar en format dinforme i fer una presentació a classe.

El sistema d'avaluació es forma amb els següents elements:

- Avaluació continuada (participació activa, resolució exercicis): 15% de la nota final
- Elaboració i presentació de treballs. Anàlisi de casos de models de negoci, tipologies de models: 50% de la nota final
- Proposta d'un nou model de negoci. Elaboració i presentació: 35%

BIBLIOGRAFIA:

- Afuah, A. (2004), *Business models. A strategic management approach*, McGraw-Hill Irwin, Nova York.
- Amit, R.; C. Zoft (2001) "Value Creation in E-Business". *Strategic Management Journal*, 22, pp. 493-52
- Casadesus-Masanell, R. (2004) "Dinámica Competitiva y Modelos de Negocio". *Universia Business Review*. 4t trimestre.
- Chesbrough, Henry W. (2009). *Innovación Abierta*. Plataforma Empresa, Barcelona.
- Cornella, A.; Flores, A.; Amiguet, Epi. (2006). *Lalquímia de la innovació*. CIDEM.
- Don Tapscott, Anthony Willians (2007) *Wikinomics. La nueva Economía de las multitudes Inteligentes*. Barcelona: Paidós Ibérica. Colección Empresa.
- Escorsa, P.; Valls, J. (1996). *Tecnología i innovació a l'empresa. Direcció i gestió*. Edicions UPC.
- Hamel, G. (2008). *El futuro del management*. Barcelona: Paidós 1a ed.
- Kim, Chan; Mauborgne, Re (2005). *La Estrategia del Océano Azul: Como crear en el Mercado. Espacios No Disputados en los que la competencia sea irrelevante*. Ediciones Granica.
- Moreno, M.; Pérez, A. (2003) *La innovació a les petites empreses catalanes. Les cooperatives de treball*. CIDEM.
- M.W. Johnson; C.M. Christensen; H. Kagermann (2008), "Reinventing your business model", *Harvard Business Review*, desembre, pp. 50-59.
- Ontiveros, E. (2006) *Creatividad, innovación, competitividad*. Cátedra La Caixa Economía y Sociedad. Conferencia febrero 2006.
- Salas Fumás, V. (2009) "Modelos de Negocio y Nueva Economía Industrial". *Universia Business Review*. Tercer trimestre 2009, ISSN: 1698-5117
- Shafer, S. M.; Smith, H.; Linder, J.C. (2005) "The Power of Business Models", *Business Horizons*, 48, pp.199-207.
- Trías de Bes, F.; Kotler, P. (2011) *Innovar para ganar. Modelo A-F*. Empresa Activa.

Altres fonts de documentació

- Cornella, Alfons Infonomia.com. Bilbao:Deusto, 2000.
- Casadesus-Masanell, R.; Ricart, J.E. (2009), Competing Through Business Models, dins: *Business Model Community*
- Chesbrough Henry, W. (2006). *Open Business Models. How to thrive in the New Innovation Landscape*. Harvard Business School Press.
- Davenport, Thomas H.; Leibold, Marius; Voelpel, Sven C. (2006) *Strategic Management in the Innovation Economy*. ISBN/ISSN: 3-89578-263-7
- Martínez Villaverde, Lorena (2006) *Gestión de cambio e innovación en la empresa: un modelo para la innovación empresarial* ISBN/ISSN: 84-983-90-087
- Morcillo, Patricio. *Cultura e innovación Empresarial. La conexión perfecta*. Thomson, 2007
- Ponti, Franc; Ferras, Xavier (2006) *Pasión por Innovar: De la Idea al Resultado*. Ediciones Granica.
- Salas Fumás, V. (2007) *El Siglo de la Empresa*. Fundación BBVA. Madrid.

- Terré, Eugeni *Guia per gestionar la innovació*. CIDEM, 1999.
- Timothy Brown *Innovation Through Design Thinking*. <http://web.mit.edu/evhippel/www/democ1.htm>
- www.cordis.lu/trendchart
- www.businessmodelcommunity.com/
- www.businessweek.com/innovate/
- www.proinno-europe.eu/

Macroeconomia (entorn i empresa)

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

L'objectiu bàsic de l'assignatura és proporcionar models teòrics per entendre la dinàmica dels sistemes econòmics, és a dir, l'evolució i el creixement a llarg termini, i el paper de les empreses en els diversos sectors econòmics i diferents contextos institucionals

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Habilitat en l'ús de la informàtica: capacitat de treballar en diferents entorns tecnològics amb programes específics.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat i habilitat de treballar en equip.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Entendre els principis bàsics de l'economia (tant en l'àmbit microeconòmic com macroeconòmic).
- Tenir una formació bàsica de la història econòmica amb esperit crític dels fets històrics i les seves conseqüències i saber relacionar els diferents fets econòmics que han succeït al llarg dels anys.
- Conèixer i entendre els mètodes (anàlisi positiva i normativa, anàlisi estàtica i dinàmica) i els instruments de l'anàlisi econòmica (tècniques d'anàlisi, llenguatge econòmic, interrelació entre variables, etc.).

CONTINGUTS:

1. Introducció. Els paradigmes de la ciència econòmica. La vigència dels plantejaments clàssics.
2. Excedent-reproducció versus mercats-escassetat. El paper de les empreses al sistema econòmic
3. La llei econòmica fonamental i el sistema econòmic. Viabilitat, subsistència i excedent
4. La distribució social del producte en el sistema econòmic. Treball i capital. Producció de mercaderies per mitjà de mercaderies.
5. Taules Input-Output. El sistema obert de Leontief. Models dinàmics.
6. Aplicacions empíriques de les TIO.

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació és continuada.

- Per a cada tema hi haurà un control amb problemes i qüestions teòriques (25% de la qualificació).
- Cada estudiant haurà de fer una presentació a classe sobre un dels temes analitzats (25% de la qualificació).
- Tots els estudiants hauran de realitzar una recerca pròpia amb les TIO (50% de la qualificació)

BIBLIOGRAFIA:

- Barceló, A. (1981) *Reproducción económica y modos de producción*. Barcelona: Serval, 1981.
- Kurz, H. Salvadori, N. (1995): *Theory of production*. Cambridge: CUP.
- Pasinetti, L. (1981) *Cambio estructural y crecimiento económico*. Madrid: Pirámide, 1985.
- Spaventa, L. (1971) *Apuntes de economía política*. Barcelona: Ariel, 1988.
- Sraffa, P. (1960) *Producció de mercaderies per mitjà de mercaderies*. Barcelona: Edicions 62 / Diputació de Barcelona, 1985 (Edició en castellà: Oikos-Tau, 1996).

Mercats financers

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant els fonaments i les bases necessàries per conèixer els mercats financers.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Habilitats d'investigació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Tenir la capacitat d'aplicar els conceptes matemàtics en diverses àrees de l'administració i direcció d'empreses.
- Saber determinar la viabilitat econòmica d'una inversió a partir de criteris de selecció d'inversions, tenint capacitat per interpretar els diferents models teòrics de valoració d'empreses.

CONTINGUTS:

- Tema 1. Introducció.
- Tema 2. Mercats de renda variable.
- Tema 3. Mercats de renda fixa.
- Tema 4. Mercats de derivats.

AVALUACIÓ:

Dels temes 2, 3 i 4 hi haurà una prova al final de cada tema que tindrà un pes del 20% de la nota total. El 40% restant s'obtindrà d'un enunciat integrador al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Es proporcionarà a mesura que sigui necessària.

Tècniques de comerç exterior

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

En un mercat tan competitiu com l'actual és imprescindible que l'empresa no limiti la comercialització dels seus productes a l'àmbit nacional, sinó que també obri les portes a l'exterior, a la recerca de clients internacionals. La internacionalització de l'empresa és una gran aventura, no tot és fàcil ni senzill i es fa necessària una gran preparació per fer front als nous reptes empresarials.

En aquest sentit, l'objectiu primordial d'aquesta assignatura és proporcionar a l'alumne els coneixements teòrics i pràctics que giren al voltant d'aquest apassionant món del comerç internacional.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Habilitat en l'ús de la informació: buscar, analitzar, comprendre i gestionar la informació.
- Capacitat per posar en pràctica els coneixements bàsics de la professió.
- Capacitat per a realitzar exposicions raonades i coherents.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Habilitat per treballar en un context internacional.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Redactar projectes de gestió global, projectes d'àrees funcionals de l'organització, plans d'empresa, etc. que reflecteixin la capacitat per identificar i desenvolupar iniciatives empresarials.
- Conèixer els fonaments bàsics del màrqueting en les organitzacions tant nacional com internacional.

CONTINGUTS:

Bloc I: Màrqueting internacional: Introducció al comerç internacional. Anàlisi dels mercats internacionals. Fonts d'informació internacionals. Estratègies d'introducció en mercats internacionals. Anàlisi dels Incoterms 2010

Bloc II: Transport internacional i logística: Anàlisi de transport internacional de la mercaderia. Anàlisi de l'assegurança en el transport internacional de mercaderies

Bloc III: Gestió administrativa i duanera: Anàlisi dels documents necessaris en les operacions de comerç internacional. L'assegurança de crèdit a l'exportació. Règim de Perfeccionament

Bloc IV: Finances internacionals: Mitjans de pagament internacionals. Mercat de divises i risc de canvi.

AVALUACIÓ:

- Participació activa i assistència a classe, un 10%.
- Realització i exposició oral d'un informe individual sobre la recerca d'informació d'un mercat internacional, de 2 fulls màxim, un 20%.
- Realització i exposició oral d'un treball individual relacionat amb el comerç internacional, de 10 fulls màxim, un 20%.

- Examen final sobre els continguts teòrics i pràctics treballats a classe, 50%.

BIBLIOGRAFIA:

- Cabo, J.L.; Palmés Combalia, R.; Poch Ochos, D. *Casos pràctics de comerç internacional. Màrqueting*. COPCA. 2000.
- Coll Solà, Goretti; Gost Gijón, Roser. *Casos pràctics de comerç internacional. Transport*. COPCA. 2000.
- Creus i Tudó, Maria *Casos pràctics de comerç internacional. Finançament*. COPCA. 2000.
- Diversos autors. *Comerç Internacional: curs despecialistes*. ICEX. 1993.
- Diversos autors. *Incoterms. El lenguaje común del comercio internacional*. ICEX, 2002.
- Díaz Mier, M.A. *Técnicas de Comercio Exterior I*. Editorial Pirámide. 2002.
- Díaz Mier, M.A.; Hernando, J.M. *Técnicas de Comercio Exterior II*. Editorial Pirámide. 2002.
- Enríquez, J.J. *Transport internacional de mercaderies*. ICEX. 2004.
- Hernández Muñoz, L. *El crédito documentari*. ICEX. 2005.
- Serantes Pedro. *Mitjans de Pagament Internacionals. Casos Pràctics*. ICEX. 2000.
- Serantes Pedro. *Análisis práctico de los diferentes medios de pago*. Cuadernos básicos de exportación. ICEX. 2003.
- Serra Albó, Mireia. *Gestió Administrativa de Comerç Internacional I*. COPCA / Generalitat de Catalunya. 2003.
- Serra Albó, Mireia. *Gestió Administrativa de Comerç Internacional II*. COPCA / Generalitat de Catalunya. 2003.